

BIBLIOTECA
del
INSTITUTO
Y PROVINCIA
de
HUESCA.

10-69
20446

de fran

Man

~~que se ha de leer~~
De amano y suma de suon armen
~~de goyteno y...~~

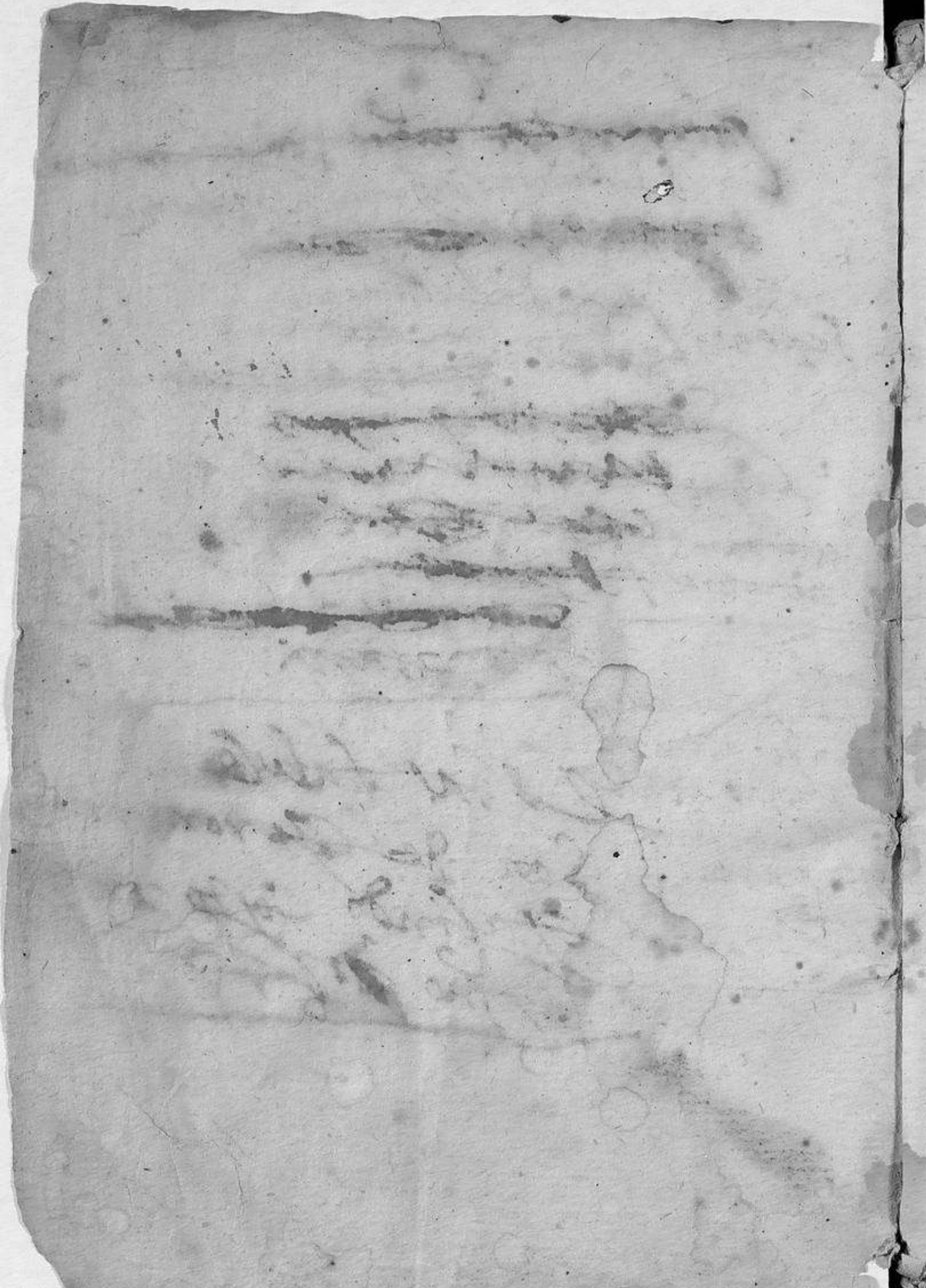
que De amano y
sepe bri legenu

Legore ~~ca...~~

etiam

per...

Al es tal fableta
son de quimimo
galindo es adis s m fableta
ante cortaron
me un real
Son de Geromimo
Galindo con un real
Año 1777

A E S O P I
P H R Y G I S

F A B V L Æ.

B-69

10446
de Proba

†.
hic Liber habet

est
Bay

*Ioannis
Bardaxi,
Villy de
huius Regni*

*et Capituli
Fontibus
Aragonum*

Cum licentia Superiorum.

Oscæ. Apud Ioannem Perez à Valdiuielso,
Oscensis Academiae Typographum,
anno à natiuitate Domini.

1611.

A E S O P
P H R Y C I S
F A B V L E

Cum licentia Superiorum

Olce. Apud locum Porez à Valdivia
Officina Académica Typographica
anno à natiuitate Domini

1611.

ÆSOPI PHRYGIS

FABVLÆ.

(*)

¶ De Philomela, & Accipitre.

Hilomela in arbore sedens, canebat, ut facere consuevit. Quam cum accipiter vidisset, famelicusq; esset, aduolans arripuit. Verum illa cum se perituram videret, accipitrem deprecabatur, ne eam occideret: neq; enim se satis esse ad famem accipitris explendam oportere autem accipitrem cibi egentem, ad maiores aues conuerti. Cui accipiter respondens, dixit Imprudens equidem essem, si cibum, quem in manibus paratum habeo, dimitterem, eaq; quæ nusquam apparent, persequerer.

Fabula explicatio.

Hæc fabula nos docet, eodem quoq; modo eos homines imprudentes esse, qui rerum maiorum incertarum tamen spe, quæ habeant in manibus dimittant;

¶ De Vulpe, & Hirco.

Vulpes & hircus siti enecti in puteum descenderunt. Cum autem iam bibissent, hircusq;

A 2

quæ-

ÆS O P I

quæreret ascensum ait illi vulpes. Esto spe bona, excogitavi enim vtile quidam amborum nostrum saluti. Si enim tu rectus steteris, pedesq; anteriores parieti adiunxeris, cornuaq; tua in posteriorem partem inclinaueris, ego per tuos humeros cornuaq; procurram: ac cùm sic é Puteo exiliero, te hinc deinceps extraham. Cùm igitur hircus prompté ad id suum officium præstitisset, vulpesq; sic è puteo exilijisset, circum os putei læto & hilari vultu exultabat. Hircus autem eam, vt quæ pactis conuentisq; non staret, incufabat: quæ illi respondit: Atque si tottibi mentes essent, quot in mento tibi pili sunt, non prius in puteum descendisses, quã de ascensu cogitasses.

Fabule explicatio.

Hæc fabula nos docet, oportere quoq; eodem modo prudentem virum prius rerum fines considerare, ac sic deinceps ipsas aggredi.

¶ De Vlpe, & Leone.

Vlpes cùm leonem nunquã vidisset, casuq; quodam obuiam illi facta esset, principio quidem adeò grauitèr extimuit, vt parum ab fuerit, quin præ timore moreretur. Cùm autem secundò eum vidisset, extimuit quidem, non tamen ita vt prius. Cùm verò tertio illum aspexisset, tantam contra eum audaciam sumpsit, vt & accedere ad illum, & cum eo colloqui ausa sit.

Fabula

FABVLÆ

Fabulae explicatio.

Hæc fabula nos docet, quæ terribilia natura sint, vsu, atq; consuetudine fieri facilia.

¶ *De Fele, & Gallo.*

Felis cum gallum quendam comprehendisset volebat eum aliqua honesta causa deuorare: itaq; accusabat eum dicens, illum esse hominibus molestum, dum noctu vociferaretur, nec illis dulci, ac suauis somno frui permittit. Cum autem gallus responderet, se id efficere, vt eorum commodis consulat, vt illi ad propria opera excitentur: rursus felis hanc illi actionem intēdebat, quod in naturam impius esset, seq; cum matre atq; sororibus misceret. Cum autē gallus, & hoc quoq; hominum vtilitatis grātia se facere diceret, vt ita illis inde maior ouorum copia & vbertas proueniant: respondit felis, Etiam si tu multis verisimilibus rationibus abundes, ego tamen incenatus non manebo: atq; ita illum deuorauit.

Fabulae explicatio.

Hæc fabula nos docet, eos qui praua sint natura, si semel peccare decreuerint, neq; id probabili aliqua ratione facere potuerint, palam tamen illud effecere & apertè.

¶ *De Vulpe sine cauda.*

Vulpes quædam cum in casse quodam comprehensa esset, indeq; abscissa cauda euasisset non putabat sibi vitam vitalem esse præpudore.

ÆS O P I

re. Decreuit igitur illud idem reliquis quoq; vulpibue persuadere, vt mali communitate suum illud dedecus posset occultari. Cùm igitur vulpes omnes ad cõcionem conuocasset hortabatur eas, vt caudas suas abscinderent, vt quæ non solum indecora membra essent verum etiam onera pendencia superuacua. Respondens autem quædam ex reliquis dixit: Heus tu nisi id quod nobis suades expedisset tibi, nunquam certè tu istud nobis suasisses.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, malos homines proximis ex suo proprio eommodo consulere, non autem quod vlla in eos sit beneuolentia.

† De Vulpe & Rubo.

Vulpes quædam, quæ in sepem ascenderat, cùm lapsa caderet, apprehendit rubum, vt se eius ope & auxillio retineret. Cùm autem eius aculeis suos pedes pupugisset, eaq; ex re grauer doleret, dixit illi: Væ mihi, accessi enim ad te tanquam ad fautorem: tu autem multo peius me tractasti; cui rubus respondit: Falsa animi es, heus tu, quæ me apprehendere volueris, qui soleo reliquos omnes apprehendere.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, nihilominus eos esse stultos, que eorum auxilio vti volunt, quibus magis natium est iniuria alios afficere.

De

F A V L Æ.

¶ De Vulpe, & Crocodilo.

Vulpes, & crocodilus de generis nobilitate contendebāt, cū igitur crocodilus multa de maiorum suorum splendore magnificè, superbèq; iactaret, vt qui exercitationum principes fuissent, vulpes respondens dixit. O amice, vel te certè tacente ex ipsa tua pelle intelligi manifestè potest, te ex antiquissimis temporibus esse valdè exercitatum.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, mendaces homines redargui ipso verum experimento.

¶ De Gallis, & perdice.

Quidam, qui domi gallos habebat, emit & perdicem, quam, vt cum illis simul pasceretur, dimisit: verū cū galli illam verberarent, & à se repellerent, illa grauitè mœrebat, putans, se ea ab illis pati, quòd esset peregrina: verū cū paulò post, & ipsos quoq; inter se pugnantes cōspexisset, seq; vicissim ferientes, reiecto mœrore ait. At ego quidem deinceps non ampliùs mœrebo, præsertim cū videam, & ipsos quoq; inter se depugnantes.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, prudentes homines faciliùs ferre contumelias, quibus ab alijs afficiantur, cū viderint eos ne suis quidem parcere.

ÆS O P I

† De Vulpe, & Larua.

Vulpes cùm in mimi domum profecta esset, singulaq; eius vasa considerassèt, laruæ caput inuenit summo artificio fabricatum: quod cùm in manibus sumpisset, ait: O quale caput, si cerebrum haberet.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula pertinet ad homines, corpore quidem illustres, animo verò inconsultos, & dementes.

† De Carbonario, & Fullone.

Carbonarius cùm in domo quadam habitaret, fullonem rogabat, vt ad cum eo habitandum immagriret. Fullo autem respondens ait: Non equidem id facere possum, malè enim metuo ne quæ ego dealbauero, fuligine tu repleas.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, eos, qui dissimili ingenio sint, societatem colere non posse.

† De Piscatoribus.

Quidam piscatores suum rete trahebant, quod cùm graue esset, lætabantur, atq; exultabant, multam prædam inesse existimantes: verùm cùm illud ad littus subduxissent, pauculos quidè pisces inuenerunt, lapidem verò satis grandè. Cœperunt itaq; ea ex re maxima tristitia & mœrore affici, non tam quidem ob piscium paucitatem, quàm quòd contrariam opinionem animo conceperant

Qui-

F A B V L Æ.

Quidam verò ex illis senior dixit: Ne angamur animis, ò foci, voluptatis enim soror vt videtur, est tristitia.

Fabula explicatio.

Hæc fabula nos docet, neminem debere ægrè ferre quod eum sua spes frustrata sit.

¶ De Iactore.

Quidã vir, qui peregrinatus erat, cùm in suã patriam rediisset, multa se in varijs terris viriliter fecisse prædicabat, præsertimq; Rhodi tantum spatij salisset, quantum nemo illius loci salire potuisset, idq; testibus qui ibi affuissent, nominatis confirmabat. Quidam autem ex ijs qui aderãt, respondens dixit ei. Heus tu, si quidem vera prædicas, quid tibi opus est testibus? En tibi Rhodus: enq; tibi spatium.

Fabula explicatio.

Hæc fabula nos docet, otiosum esse superuacuumq; sermonem illum, qui rerum exprimentis non possit confirmari.

¶ De viro inope & infirmo.

Vir quidam pauper & æger, cùm malè se haberet, atq; iam à medicis desperatus esset, Deos de precabatur, promittebatq; si sibi pristinam valetudinem restituerent, se illis centum boues in sacrificium oblaturum. Cùm autem eius vxor eum rogaret, & vnde nam tibi, si conualueris hi boues? Ille respondit: quid putas, si hinc surre-

xero, deos hæc formæ repetituros?

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, multos esse qui facilimè quidem ea polliceantur, quæ re ipsa præstare non possint.

¶ *De Viro malefico.*

Vir quidam maleficus, ad Apollinis, qui in Delphis est oraculum profectus est, ut illud pertentaret. Sumtoq; in manu passerulo, quem pallio occultavit, ad tripodem accessit, deumq; verbis hisce interrogavit: Dic mihi quæso Apollo, quod meis in manibus affero, viuum ne est, an mortuum? eo consilio, ut si mortuum dixisset, viuum passerulum ostenderet: sin autem viuum, statim illum suffocaret, mortuumq; efferret. Verùm cum Apollo malitiosum eius animũ cognosset, ait illi; Quod facere heus tu malueris, id facto, in tua enim manu, ac potestate est id facere, siue viuum, siue mortuum velis id ostendere.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, Deum neq; decipi posse, nec de vlla re celari.

¶ *De Piscatoribus.*

Piscatores quidam cum piscatum profecti essent ac nimio labore defatigati nihil omninò cepissent, in magno erant mœrore: iamq; discedere volebant, cum subitò thynnus, maximos quosdam alios pisces fugiens, in eorum nauiculam

lam

F A B V L Æ

lam infiluit : quem capientes læti discesserunt.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, sæpè quæ arte atq; consilio fieri non possint, eadem fieri fortuna.

¶ De Aquila, & Vulpe.

Aquila & vulpes cùm inter se amicitiam in-
iuisissent, propinquis in locis habitare decre-
uerunt, suamq; amicitiam consuetudine familiari
confirmauerunt. Aquila igitur super alta quadam
arbore nidum suum cõstruxit: vulpes verò in pro-
ximis arbuſtis filios suos peperit. Cùm igitur
quandoq; vulpes venatum profecta esset, aquila
cibi indigens aduolauit in arbuſta, arreptosq; vul-
pis filios, vnâ cū suis pullis deuorauit. Cùm igitur
vulpes rediisset, ac quod factum erat cognouisset,
doluit quidem vehementer, non tam de filiorum
necé, quàm de vindictæ inopia, quod enim terre-
stris erat, volucrem inimicam persequi non po-
terat. Quapropter stans procul (id quod ijs, qui
afflicta fortuna sunt, facilimum est factu) inimi-
cæ maledicebat : non multò autem post, cùm qui-
dam capram in agro quodam sacrificarent, aquila
aduolâs rapuit partem quandã sacrificij cum car-
bonibus accésis, in nidumq; adduxit. Cùm autem
vehemens quidam vêtus esset excitatus, flammaq;
accensa, aquilæ pulli, vt qui adhuc sine pennis es-
sent, ambusti in terram deciderunt: vulpes autem
accurrens omnes in aquilæ conspectu deuorauit

Fabulæ.

ÆSOPUS

Fabula explicatio.

Hæc fabula nos docet, eos qui amicitiam violarint, etiã si hominum vindictam propter eorundem imbecillitatem effugerint, diuinam tamen vltionem non fore effugituros,

¶ De Aquila, & Scarabeo.

Lepus cum persequentem aquilam fugeret, in scarabei lustrum confugit, eumq; deprecatus est, vti se ab aquila defenderet. Scarabeus igitur aquilam deprecabatur, ne leporem occideret, adiurãs eam per Iouem optimum maximum, ne suam despiceret paruitatem: aquila irata scarabeum ala percussit, leporemq; arreptum deuorauit. Scarabeus autem, simul cum aquila aduolauit, vt vbinam nidum suum haberet intelligeret: profectusq; oua eius dissepsit, ac perdidit: quod cum aquila ægre ferret, quenquam id facere esse ausum, secundo in altiore loco oua sua reposuit vbi scarabeus secundo quoq; iisdem malis eam affecit, aquila igitur cõsiliij omninõ inops ad Iouem profecta est (hinc enim sacra esse fertur) vt in eius sinu tertium partum suum reponeret, cui sua oua commendauit, vtq; illa diligenter seruaret, deprecata est. At scarabeus globo exstercore confecto ad Iouem ascendit, illumq; in eius sinum iniicit: Iupiter igitur cum surrexisset, vt stercus excuteret, & oua quoq; oblitus disiecit, quæ cum cecidissent, contrita sunt. Cum autem ex scarabeo intellexisset, ipsum id ea gratia effecisse, vt aquilam vlcisce-

FAVLÆ.

ulcisceretur, vt quæ non modò se iniuria affecisset, verùm & in louem quoq; ipsum impia fuisset, redeunti ad se aquilæ dixit, scarabeū esse, qui eam afficeret molestia: neq; id quidem iniuria, verùm cùm Iupiter nollet aquilarum genus dissipari, scarabeo consuluit, vt fœdus cum aquila percuteret, qui cùm id facere nollet, Iupiter aquilarum partum in aliud tempus traſtulit, quo scarabei non appareant.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos admonet, ne quem parui pendamus, præsertim cùm intelligamus, neminem adeò imbecillum esse, qui si iniuria afficiatur, ulcisci se non possit.

¶ *De Deceptore.*

Vir quidam pauper, cùm morbo laboraret, dijs vouit, si seruaretur, se illis fore centum boues in sacrificium oblaturum. At dij huius rei facere periculum volentes, eum à morbo liberarunt: ille verò cum è lecto surrexisset, neq; boues, quos offerre posset, haberet, centum ex massa boues effecit, quos in ara reponens dijs sacrificauit. Dij autem illum Plectere volentes, apparuerunt illi in somnijs, dixeruntq; ei, Abi ad litus in certum quendam locum, vbi mille drachmas Atticas reperies: ille verò experrectus è somno, læto, ac diligenti animo ad demonstratum sibi locum profectus est, aurum quæsiturus: vbi cùm in piratas incidisset, ab illis captus est, quos vt se dimitterent orabat:

Æ S O P I

orabat illisq; pro sua redemptione mille auritalenta se daturum promittebat: cum autem illi verbis eius fidem non haberent, adductum secum mille drachmis vendiderunt.

Fabulae explicatio.

Hæc fabula nos docet, Deum mendacibus hominibus valde esse inimicum.

¶ De Ranis.

DVæ ranæ in palude quadam pascebantur, quam, quod æstate esset exsiccata, relinquētes, alteram quærebant: cum igitur ad profundum quendam puteum peruenissent, eumq; altera ex illis conspexisset, dixit alteri: Descendamus heus tu in hunc puteum, at altera respondens dixit illi: quid si & hic quoq; aqua defecerit, quo nam pacto rursus ascendemus?

Fabulae explicatio.

Hæc fabula nos admonet, ne res aggrediamur incōsulte.

¶ De Senē, & Morte.

Quidam senex, olim cum in monte ligna cecidisset, eaq; super humeros portans multum viæ processisset, nimio labore defatigatus, & ligna abiicit, & mortē vt veniret, imprecatus est. Cum autem mors illi repentē apparuisset, causāq; cur se vocauerat, rogasset, perterritus senex respondit: vt meum hoc onus tollas, mihiq; super humeros reponas.

Fabulae

FABVLÆ.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, omnes homines vitæ esse studiosos, atq; etiam si sexcentis periculis exagitate expertere mortem videantur, nihilo tamen minus morti vitam anteferre.

¶ De Muliere, & Medico.

Quædam mulier anus, cum ex oculis graviter doleret, medicum quedam mercede vocavit cum eoq; pepigit, si ipsam sanaret, mercedem illi promissam se daturam: sin autem minus, nihil omnino præbuituram. Cum igitur medicus curationem esset aggressus, quotidie ad vetulam adueniebat, oculosq; illi inungens, ita ut per horam integrâ præ vñctione nihilomnino posset cernere, ipse aliquid ex anus supellectili domo quotidie auferibat, atq; ita discedebat. Anus igitur quotidie suam imminui supellectilem cernebat, adeo ut cum tandem curata fuerit nihil ei fecerit reliquum omnino. Cum igitur medicus pactam mercedem ab illa postularet, ut quæ iam cernebat perspicuè, idq; testibus allatis confirmaret, vetula respondit: Quin potius modò nihil omnino perspicio; cum enim ex oculis dolebam, multa ex meis rebus domi meæ cernebam, modò autem cum tu me perspicue cernere dicis, nihil ex illis perspicio.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet malos homines non animadvertere

se

ÆSOPI.

se ex ijs, quæ efficiant, præbere ad reprehendendos & redarguendos ipsos argumenta.

¶ De Agricola, & eius filijs.

Agricola quidam, cùm iam moriturus esset, velletq; filios suos periculum facere de agricultura, eos ad se accersi iussit, ac dixit eis: Filij mei, ego iam è vita hac emigro, vos autem, si quæ ego in vinea abscondi quesieritis, omnia inuenietis. Illi igitur putantes aliquem thesaurum ibi esse absconditum, post patris obitum omnem vineæ terram defoderunt, atq; thesaurum quidem nullum inuenerunt: vinea tamen egregie culta fructum copiosum illis procreauit.

Fabula explicatio.

Hæc fabula ostendit, laborem, præstantissimum esse hominibus thesaurum

¶ De Hero, & canibus

Quidam vir in suburbano fundo tempestate deprehensus, principiò quidem oues suas conecit, deindeq; capras: tempestate autem engrauescente, & boues quoq; quibus ad opus faciendum utebatur, occidit, atq; deuorauit: quod cùm vidissent canes, inter se dixerunt, heus fugiamus & nos hinc, si enim herus noster ne operarijs quidem bobibus parcat, quo nam modo se à nobis continebit?

Fabula

FABVLÆ.

Fabulæ explicatio.

*Hæc fabula nos admonet, vt eos maxime fugiamus, ad
vitemus, qui ne à suis quidem domesticis se continent.*

¶ *De muliere, & gallina.*

Mulier quædam vidua, gallinam quandam
habebat, quæ ei singulis diebus singula oua
pariebat: at illa persuasa, eam, si plus ordeï illi præ
beret, quotidie bina parituram, id effecit; gallina
verò cum pinguis effecta esset, ne semel quidem
parere iam poterat.

Fabulæ explicatio.

*Hæc fabula nos docet, eos qui præ cupiditate maiora
expetunt, interdum amittere præsentia.*

¶ *De Homine à cane morso.*

Quidam qui à cane morfus erat, quærebat qui
ei remedium aliquod afferret, cum autem illi
quidam occurrisset, ac quidnam quæreret cognos-
set. Heus tu dixit, si curari vis, frustum panis acci-
pe, eoq; vulneris sanguinem exsicca, illumq; cani,
qui te momordit, comedendū præbe, at ille ridēs
ait: Atqui si id effecero, non potero effugere, quin
ab omnibus canibus qui sunt in vrbe mordear.

Fabula explicatio.

*Hæc fabula nos docet, homines qui malo animo sunt,
quo magis beneficijs deninciuntur, eo magis ad iniurias in-
ferendas prouocari.*

¶ *De*

¶ De Adolescentulis, & Coquo.

Duo adolescentes propè coquum quendam assidebant: cùm autem coquus animum ad rem quandam necessariam couertisset, alter ex illis portionem quandam carniùm surripuit, in sinumq; alterius coniecit; cùm autè ad se coquus rediisset, ac portionem carniùm quæreret, qui surripuerat quidem, se eam nõ habere deiebat: qui autem habebat, se non surripuisse, iure iurando confirmabat. At coquus eorùm nequitia cognita dixit: Atqui etiam si me latueritis, at certè Deum per quem iurastis, non latebitis.

Fabule explicatio.

Hæc fabula ostendit, eos qui peierarint, etiam si homines latuerint, Deum tamen optimum maximum minime latere,

¶ De Inimicis.

Duo quidam, qui inter se maximas inimicitias gerebant, eadè in nauì nauigabant: quorùm alter quidem in puppi, alter verò in prora confidebat. Excitata autem vehementi quadam tempestate, cùm nauis iam foret submergenda, qui in puppi erat, nauicularium rogabat, vtra nam pars nauis prius foret aquis obruenda? Cùm autem proram prius submersum iri nauicularius respondisset, nequaquam, ait ille, mihi mors erit molesta, siquidem priusquam me pereuntem, sum visurus inimicum.

Fabule explicatio.

Hæc fabula ostendit, multos homines esse qui nihil certè

F A B V L Æ.

*certè sua incommoda pendeant, si modò inimicos suos prius
viderint incomodis effectos,*

¶ De Fele, & Muribus.

CUm in domo quadam, plurimi essent mures,
felis id intelligens eo sese contulit, singula-
timq; illos comprehendens deuorabat. Illi autem
cum se in dies singulos imminui cernerent, dixe-
runt inter se, ne amplius deorsum descendamus,
ne omnino pereamus, quia enim felis ad nos ascē-
dere non poterit, nos quidem erimus in tuto. At
felis cum mures deorsum amplius non descende-
rent, decreuit eos ad se per insidias deceptos euo-
care: itaq; ascendens se de quadam pertica suspē-
dit, mortuumq; agebat: quidam autem ex muri-
bus cum se inclinasset, ipsumq; vidisset, dixit: heu s
tu etiam si sacculus fias, ad te non proficiscar.

Fabula explicatio.

*Hæc fabula indicat, prudentes homines, cum experti
fuerint cuiusquam prauitatem, eiusdem dissimulationibus
non fore decipiendos.*

¶ De Vulpe, & Simio.

Simius quondam, cum in animalium rationis
expertium cōcilio pulcherrimè saltasset, eisq;
placuisset, rex ab ipsis declaratus est. Cum autem
illi vulpes inuideret, simulatq; carnes in casse quo-
dam conspexit, assumptum secum simium eo de-
duxit, dicens, se thesaurum illum inuenisse, se ta-

ÆS O P I

mē illo minime velle vti, quod lex illum regis esse iuberet. Hortabatur itaq; cū, vt thesaurum illum, vt qui rex esset, caperet: qui imprudenter accedens, casseq; deprehensus, vulpem, quod se decipisset, accusabat, cui illa respōdens dixit: O Simie, tu ne, qui tam sis demens, bestiis eras dominaturus?

Fabulae explicatio.

Hæc fabula ostendit, eos qui res aliquas inconsultè aggrediantur, in calamitates, ac miseras incidere solere.

¶ De Thynno, & Delphino.

Thynnus cū Delphinum persequentem fugeret, maximoq; impetu ferretur, cū iam capiendus foret, præ nimio impetu non aduertit, se ad quandam infulam appellere. Delphinus autem eodem impetu delatus eodem est deiectus: Thynnus itaq; cū se conuertisset, Delphinumq; iam morientem vidisset, dixit: Non erit iam mihi mors amplius molesta, cū eum, qui mihi eius causa fuit, vnà mecum videam pereuntem.

Fabulae explicatio.

Hæc fabula nos docet, homines facilius suas ferre calamitates, & miseras, cū eos qui ipsarum sibi causa fuerint, multis malis viderint oppressos.

¶ De Medico, & Aegro.

Medicus quidam ægrum quendam curabat, cū autem æger mortem obiisset, medicus

ijs

F A B V L Æ

ijs, qui illum deferebant dicebat: Si homo hic vino abstinuisset, clysteribusq; vsus esset, nequaquam certè periisset. Quidam autem ex ijs qui aderant, respondens dixit: Non oportebat te, ò vir optime isthæc modò dicere, cùm nihil omnino profunt, sed tunc illa suadere, cùm illis vti poterat

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, debere amicos necessitatis tempore, amicis suis suppetias ferre.

¶ De Aucupe, & Vipera.

Auceps quidam, cùm viscum & arundines sumpisset, venatum profectus est. Cum autem turdum in arbore quadam excelso confidentem conspexisset, arundines inter se coniunctas erexit, sursumq; vt eum caperet suspexit: imprudens autem, viperam dormientem pedibus compressit, quæ illi irata eum momordit: Cùm autem ille iam moreretur, me miserum dixit, qui dum alium capere contendo, ab alio sum ad mortem comprehensus.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, eos qui proximis insidias struant, interdum imprudentes idipsum mali ab alijs accipere solere.

¶ De Fibro.

Fiber animal est quoddam quadrupes, quod plerunq; vitam degit in paludibus, cuius testiculos aiunt medicis vsui esse aliquibus in mor-

B 3 bis.

Æ S O P I

bis. Hic igitur fiber, cum ab ijs qui illum perse-
quuntur, capiendus iam sit, intelligens cuius nam
rei gratia perquiratur, proprios sibi amputat te-
sticulos, ijsq; qui ipsum persequuntur, illos proijcit,
atq; ita id periculum deuitat.

Fabula explicatio.

*Hæc fabula nos docet, eodem quoq; modo eos qui pru-
dentes sunt, dummodo salutis sue consulant nihili pendere
pecuniam.*

¶ De Cane, & Coquo.

CAnis quidam culinam ingressus, cum occu-
patum coquum vidisset, quoddam cor arri-
puit, & aufugit. Coquus autem cum se conuer-
tisset, fugientemq; vidisset, dixit: Heus tu hoc sci-
to, te vbicunq; fueris, diligenter à me observa-
tum iri, neq; enim cor mihi eripuisti, sed potius
addidisti.

Fabula explicatio.

*Hæc fabula nos docet, sæpe accidere, vt homines malis
edocti cautiores fiant*

¶ De Cane, & Lupo.

CAnis ante casam quandam dormiebat, cum
igitur eo lupo pertransiret, eumq; deuora-
re vellet, canis eum rogabat, ne tunc se occideret:
modò enim inquit, imbecillus sum & macilentus,
quòd si modicum tempus expectaueris, heri mei
nuptias quasdam celebraturi sunt, egoq; tunc si-
quidem

FABVLÆ.

quidem multa comedam, pinguior efficiar, eorq;
tunc tibi cibus multo suauissimus. Lupus itaq;
his verbis persuasus illum missum fecit: post ali-
quot autem dies cum redijisset, inuenit canem in
tecto dormientem, stansq; inferius vocabat eum
ad se, admonens illum de conuentis, cui canis re-
spondens dixit: Atqui lupe, si me deinceps ante
casam videris dormientem, ne amplius expectes
nuptias.

Fabula explicatio.

*Hæc fabula nos docet homines prudentes, cum pericu-
lum aliquod effugerint, eius, dum, viuant reminisci.*

¶ De Canis, & Gallo.

CAnis & gallus inita societate, vnâ iter facie-
bant, nocte autem superueniente, gallus in
arborem ascendens dormiebat, at canis in radice
arboris, quæ erat excauata. Cum autem gallus
noctu, vt facere consuevit, cecinisset, idq; vulpes
axaudisset, ad eum acurrit, stansq; inferius, eum,
vt ad se descenderet, rogabat; se enim summo te-
neri desiderio amplectendi animalis eius, quod
adeo pulchra voce esset, ac suauis. Cum autem ille
iuberet, vt prius ianitorem, qui in arboris radice
dormiebat, excitaret, vt simul atq; ille aperuisset,
descenderet, illaq; eum, vt ipsum excitaret, quæ-
reret, canis, statim profiliens eam dilacerauit.

Fabula explicatio.

Hæc fabula nos docet, homines prudentes solere cum ini-

ÆS O P I I

mici molesti sint; astute ipsos ad alios, qui potentiores sint rijcere.

¶ De Leone, & Rana.

Leo quondam, cum ranam vociferautem vehementer audiuiisset, ad eius vocem se conuertit, putans animal esse insigni magnitudine. Cum autem parumper expectasset, illam e palude exeuntem aspixisset, accedens illam conculcauit.

Fabula explicatio.

Hæc fabula nos admonet, non debere nos antequam quicquam videamus, solo auditu deterreri.

¶ De Leone, Asino, & Vulpe.

Leo & asinus, & vulpes, societatem fecerunt, venatumq; profecti sunt: cum igitur prædam multam cæpissent, leo, asino, vti eam diuideret, præcipit: qui cum tres æquas partes fecisset. eos vti eligerent, hortabatur. Leo igitur iratus asinum discerpfit, deinde verò vulpem diuidere prædam iussit, quæ omnia in vnum congerens acervum, sibi ipsi portiunculam quandam reseruauit: cui leo dixit, quisnan te optima ita diuidere docuit? Cui vulpes respondit, asini fortuna.

Fabula explicatio.

Hæc fabula nos docet, aliorum calamitates nostram oportere esse eruditionem,

¶ De Leone, & Vrso.

Leo & vrsus cum hinulum reperissent, de illo depugnabant: cum igitur se vicissim pessime

mè

F A B V L Æ.

mè tractassent, ita vt nimia pugna vertigene laborarent, defatigati iacebant. Vulpes autem eos circumiens, vbi eos iacentes conspexit, hinnulumq; in medio constitutum, per vtriusq; medium accurrens ipsumq; rapiens, fugiens abibat, cum autem illi eam fugientem vidissent, neq; surgere possent, heu nos miseros dicebant, qui vulpi laborauimus.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos admonet, accidere interdum vt alij quidem labornet, alij verò laboris fructibus fruantur.

¶ De Vate.

Quidam vates sedes in foro diserebat, superuenit autem quidam repentinò, qui ei retulit, suæ domus fenestras omnes apertas esse, omniaq; quæ intus domi haberet, esse ablata. Tunc ille exiit suspirans & celeriter festinans, quem cum quidam currentem vidisset, dixit illi: Heus tu, qui aliorum res te præscire prædicas, quomodo tuas ipsius res non præcognosti?

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula pertinet ad illos, qui suam quidem ipsorum vitam possimè agunt: ea vero, quæ ad ipsos nihil omnino pertinent, præscire conantur.

¶ De Formica, & Columba.

Formica quædam siti correpta in fontem descendit, quæ à profluente tracta suffocabatur,

ÆSOPUS

quam cum vidisset columba, ramum ex arbore desumpsit, in fontemq; coniecit: in quo formica insidens euasit. Postea vero auceps quidam arundinibus dispositis pergebat ad columbam capiendam, quod cum vidisset formica, pedem aucupis momordit, qui præ dolore arundines abiicit, ac ut mox columba effugeret, effecit.

Fabula explicatio.

Hæc fabula nos admonet, oportere ijs qui de nobis bene meriti sint gratiam referre.

¶ De Vespertilione, Rubo, & Mergo.

Vespertilio, & rubus, & mergus, facta societate mercaturam exercere decreuerunt, vespertilio igitur pecuniam foenore sumptam attulit in medium: at rubus vestes secum attuli, mergus autem tertius, æs in medium contulit atq; ita nauigarunt. Cum igitur excitata esset vehemensissima procella, nauis euerfa est, amissisq; rebus omnibus ipsi in terram euaserunt: ex illo igitur tempore mergus semper assidet littoribus, si fortè mare alicubi suum æs eiecerit: vespertilio autem creditorum metu interdum quidem non apparet, noctu vero progreditur ad quærendum victum: at rubus prætereuntium vestes apprehendit, si fortè suam alicubi reperiat.

Fabula explicatio.

Hæc fabula ostendit, homines ad ea, in quibus versati sint, in posterum recurrere.

De

FABVLÆ

¶ De Aegro, & Medico.

Homo quidam æger à medico rogatus quomodo habuisset, respondit, se plus quam oporteret, suadasse; cui medicus dixit bonum id iudiciū esse. Cū autem secundo ab eodē, quomodo nam modo habuisset, rogatus esset, respondit, se nimio horrore correptum vehementer concussum esse: at medicus & illud quoq; bonum esse respondit. At tertio rursus rogatus qui valere, respondit, se in aquam intercutem incidisse: medicus verò, & id quoq; bonum esse respondit. Roganti verò deinceps quidam ex familiaribus, ut vales? ego quidem, æger respondit, præ bonis pereō.

Fabula explicatio.

Hæc fabula ostendit, ex hominibus eos maxime execrandos esse, qui ad ineudam gratiam semper loqui volunt.

¶ De Lignatore, & Mercurio.

Quidam lignator, cū securim suam in flumen coniecisset, consilij inops iuxta eius ripam assidens plorabat. Mercurius autem cū fletus causam cognouisset, hominisq; misertus esset, vrinatus in fluuium auream securim eduxit, ac num ea esset, quam perdidisset, hominem rogauit: respondente autem illo, eam non esse, iterum vrinatus detulit argenteam: cū autem ille neq; hanc quidem suam securim esse, respondisset, tertio in flumen demersus, propriam hominis securim detulit. Cū autem homo illam re vera suam esse

Æ S O P I

esse securim dixisset, Mercurius hominis æquitate admiratus, omnes illi condenauit: at ille profectus sodalibus suis omnia quæ acciderant, narrauit: ex quibus vnus cùm idem experiri decreuisset, ad fluuium profectus est, securi q̄; in ipsam dedita oprera proiecta, plorans sedebat; cùm igitur & illi Mercurius quoq̄; apparuisset, fletusq̄; causam cognouisset, eodem modo vrinatus auream securim extulit, hominemq̄; num eam perdidisset rogauit ille verò hilari vultu illam esse respondente, Deus tantam impudentiam execratus non modò illam sibi retinuit, verùm ne propriam quidem illi reddit.

Fabule explicatio.

Hæc fabula nos docet, tantum Deum iniquos odisse, quantum ijs qui æqui sint, auxilietur.

¶ De Asino, & Olitore.

A Sinus cùm olitori seruiret, quoniam quidem tenuem victum habebat, operisq̄; multum faciebat, Iouem precatus est, vt ab olitore liberatus, alteri hero venderetur. Iupiter itaq̄; illius preces exaudiuit, figuloq̄; ipsum vendi iussit; verùm asinus iniquiore id animo ferebat, quòd multò plus operis faceret quàm prius: præsertim cùm & lutum, & tegulas portaret. Itaq̄; iterum, vt dominium mutaret, de præcatus est venundatusq̄; est cuidam coriario. Cùm igitur in longè peiorem herum incidisset, quàm fuissent superiores,

res,

FAVLÆ.

res, eaq; quæ ibi fierent, videret, suspirans dixit: Heu me miserum optabilius mihi fuisset, apud superiores heros permanere, hic enim, vt video, & pelem quoq; meam præparauit.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula ostendit famulos tum maxime priorum dominorum teneri desiderio, cum de posterioribus fecerint periculum.

¶ De Acupe, & Cassita.

AVceps quidam laqueos auibus struxerat, quæ cum cassita procul aspexisset, eum quidnam strueret rogabat: cui ille, se urbem condere respondit. Verum cum paulo post inde recessisset, seq; abscondisset, cassita verbis eius fidem adhibens, ad laqueos accessit, atq; capta est. Accurrenti autem aucupi dixit: heus tu, si talem condis urbem, huad multos certè incolas inuenies.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, tunc potissimum domos & vrbes dissipari, cum ij, qui illis præsent, iniuriosi fuerint.

¶ De Viatore.

VIator quidam cum multam viam fecisset, vouit se, si quid fortè reperisset, eius diuidium Mercurio fore dedicaturum. Cum igitur piram cariotis & amygdalis plenam reperisset, eam tulit atq; tam cariotas, quam amygdala comedit. Verum Mercurio quidem ex cariotis ossa,

ex

ÆS O P I

ex amygdalis autem cortices, super altari quodā
reposit, habes, dicens. Mercuri votum: Ex ijs
enim quæ reperi, tam exteriora, quam interiora,
tecum partior,

Fabule explicatio.

Hæc fabula pertinet ad virum avarum, qui præ nimia
pecuniæ cupiditate Deum se posse fallere confidit.

¶ De Puerō, & Matre.

Quidam puer cum tabellam quandam in lite-
rario ludo furatus esset, eam detulit ad ma-
trem, quæ cum eum non castigasset, sed potius
amplexata esset, progressu temporis maiora fura-
ri cœpit, donec in manifesto furto deprehensus,
ad supplicium ducebatur: quem cum mater lame-
tans sequeretur, ille lictores rogabat, vt paucis sibi
matrem ad aurem alloqui permitterent: quæ cum
festinans ori filij aurem admouisset, ille aurem de-
tibus apprehensam abscidit. Cum autem tam ma-
ter, quam reliqui omnes illum accusarent, vt qui
non modò furatus esset, verum & in matrem quoq;
impius fuisset, ille respondit: Hæc enim mihi cau-
sa fuit, interitus, si enim cum tabellam furrupui, me
supplicio affecisset, non nunc hucusq; furâdo pro-
gressus essem, donec ducerent ad mortem.

Fabule explicatio.

Hæc fabula indicat, eorum, qui non principio puniuntur
præmitate, in malis in dies singulos augeri.

¶ De

FABVLÆ.

¶ De Pastore, & Mare

Pastor quidam cum in maritimo loco gregem suum pasceret, mareq; tranquillam cerneret, nauigare ad faciendam mercaturam concupiuit: vendidit itaq; oues suas, emptisq; palmarum fructibus, è portu soluit. Cum igitur vehemens quædam procella esset excitata, nauisq; in periculo esset, ne omninò mergeretur, proiectis in mare omnibus oneribus, vix exinanita naui incolumis euasit. Multis verò diebus post cum quidam præteriret, mirasq; tranquillitatem miraretur (accidit enim, vt mare esset tranquillissimum) pastor respondens dixit: Caritas iterum cupit, vt videtur, atq; idcirco se exhibet tranquillum.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos admonet, homines fieri prudentiores incommodi acceptis.

¶ De Malo punico, & Malo.

Malus punica, & malus, de pulchritudine certabant. Cum igitur exortæ inter illas essent multæ controuersie, rubus ex sepe proxima eas audiens, dixit: Desinamus iam, ò amicæ tandem inter nos agitare controuersias.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, in prestanciorum seditionibus, etiam qui nullius pretij sint, aliquid se esse ostendere conari.

¶ De Talpa

Talpa animal est cæcum, dixit igitur quondam matri suæ, mater morum video. Deinde

de iterum dixit, thuris odere plenus sum. Tertio item dixit, æreilapidis fragorem auribus percipio, cui mater respondens dixit: O mi fili, non modo visu, vt intelligo, priuatus es, verum & auditu quoq; & olfactu.

Fabula explicatio.

Hæc fabula nos docet, multos ex gloriosis esse, qui dum quæ fieri non possunt, sibi arrogant, mendaces in minimis rebus deprehenduntur.

¶ *De Vespis, & Perdices.*

VEspæ atq; perdices siti enectæ venerunt ad agricolam rogantes eum, vt potu ipsarum sitim extingueret: promittentes ei, se pro aqua quam ipsis præbuisset, hanc gratiam fore telaturas: perdices quidem se eius vineas defossuras, vespas verò vineas circumeundo, aculeis suis fures abacturas. Quibus agricola respondit: At mihi duo quidem boues sunt, qui nihil quidem promittunt, omnia tamen efficiunt; vt illius igitur erit illis quàm vobis eam præbere.

Fabula explicatio.

Hæc fabula pertinet ad illos, qui cum re ipsa noxij sint, verbis tamen se prodesse simulant.

¶ *De Pauone, atq; Monedula.*

CVm aues regem forent creaturæ, pauo eas, vt se crearent, rogabat, vt qui reliquis omnibus præstaret pulchritudine. Cum iam autem omnes

nes

FABVLÆ.

nes suis suffragis eum crearent, monedula dicendi facultate sumpta, dixit: At si te rege creato aquila nobis bellum indixerit, quonam modo nos defendes?

Fabula explicatio.

Hæc fabula nos admonet, magistratus non propter so- lam pulchritudinem, sed & propter fortitudinem, & pru- dentiam, creandos esse.

¶ De Apro fero, & Vulpe.

Aper quidam ferus, in quadam astans arbore, dentes acuebat. Cùm autem eum vulpes vidisset, causamq; rogasset, cur nulla urgente necessitate dentes suos acuret, respondit: Non abs re hoc facio. Si enim venero in periculum, non oportebit, me tunc acuendis dentibus operam dare, sed potius iam paratis uti.

Fabula explicatio.

Hæc fabula nos admonet, vt semper parati simus ad periculum.

¶ De Cassita

Cassita cùm laqueo capta esset: lugens dicebat, heu me miseram & infelicem volucrem. Nam neq; aurum cuiusquam surripui, neq; argentum neq; aliud quidquam ex ijs, quæ in magno pertio habentur. Sed granum tritici paruum mortem mihi atulit.

Fabula explicatio.

Hæc fabula pertinet ad illos, qui ob exiguum lucrum se se magnis periculis exponunt,

C

¶ De

Æ S O P I

¶ De Hinnulo.

Hinnulus quōdam dixit patri suo: Pater nonne tu maior canibus es, atq; velocior? ac præterea cornua excelsa gestas ad vindictam? Cur igitur adeò grauter illos perhorrescis? Cui ille ridens dixit: Vera quidē prædicas fili, hoc tamen vnum scio, quod simul atq; canis latratum audio, statim nescio quomodo in pedes me conijcio.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, eos, qui natura timidi sint, nullis exhortationibus posse accendi ad fortitudinem.

¶ De Leporibus, & Ranis.

Lepores quondam in vnum locum congregati, suam inter se vitam deplorabant, quòd sexceteris periculis obnoxia foret, timoribusq; plena. Nam & ab hominibus, & à canibus, & ab aquilis, & ab alijs multis absumi: meliusq; esse semel mori, quàm totam vitam plenam timoribus degere. Cùm igitur mori decreuissent, simul in paludem quandam impetum fecerunt, vt in eam se proijcientes mergerentur. Verum cùm ranæ, quæ circum paludem astabant, cursus strepitū audissent, statimq; in paludem infilissent, quidam ex leporibus qui cæteris præstare prudentia videbatur, dixit: Sistite gradum amici, neq; grauius quid contra vos ipsos statuite. Ecce enim, vt videtis, & alia quoq; animalia sunt nobis longe timidiora.

Fabulæ

FABVLÆ

Fabula explicatio.

Hæc fabula nos docet, ijs qui afflictæ fortuna sint, solatio esse videre se non omnium esse miserrimos.

¶ De Asino, & Equo.

A Sinus Equum beatum putabat, quod nimio cibo, studioseq; præparato nutriretur: cum ipse ne palarum quidem satis magnam copiam haberet, plurimumq; operis efficeret. Verum cum belli tempus aduentauit, equesq; super armatum equum ascendit, eum huc atq; illuc implens, atq; in super in medios hostes deduxit, vbi vulneratus cecidit, asinus, qui id videbat, mutata sententia equi fortunam miserrimam esse iudicauit.

Fabula explicatio.

Hæc fabula nos docet, non esse magistratibus, aut potentibus hominibus inuidendum, sed considerata inuidia, qua laborant, periculoq; in quo sunt, mediocrem fortunam dignam quæ ametur, esse iudicandam.

¶ De Avaro.

A Varus quidam, omnium bonorum suorum auctione facta, massam quandam auream effecit, eamq; in loco quodam defodit, cum eaq; simul animum, ac mentem sepeliuit. Quotidie igitur visum illam proficiscebatur, quem cum quidam ex operarijs obseruasset, ac quod factum erat cognouisset, defosa terra auream massam asportauit. Cum autem postea ille redisset, locumq;

Æ S O P I.

vacuum reperisset, cœpit lugere, capillosq; sibi euellere. Quem cùm quidam adeò miserè lamentatè vidisset causamq; fletus cognouisset: Noli, ait, heus tu adeò grauius mœrere, neq; enim aurum habebas, Cum in tua erat potestate. Sume igitur lapidem: pro auro, illumq; defodito: putaq; illum esse tibi aurum, eundem enim vsum tibi afferet. Vt enim video, neq; cùm aurum erat, illud velut vnã ex rebus tuis existimabas

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, nihili pendendam esse rerum possessionem, nisi quis illis frui, atq; vti sciuerit.

¶ De Anseres, & Grues.

Anseres, & grues eodem in prato pascebantur: cum autem venatores apparuisset, grues quidem, vt qui leues essent, citissimè euolarunt anseres autem, cùm præ nimia corporum grauitate euolare nequiuissent, capti sunt.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula ostendit, in vrbis expugnatione homines quidem inopes facilimè effugere, diuites autem captos seruire.

¶ De Testudine, & aquila.

Testudo aquilam rogabat, vt ipsam volare doceret. Cùm autem aquila eam ab ea re-
dehortaretur, dicens id ab illius natura abesse quàm longissimè, illa multò magis orans persistabat. Cùm igitur aquila eam vnguibus arreptam

in

FABVLÆ.

in sublimē sustulisset, eam dimisit, quæ ad saxa al-
lisa contrita est.

Fabulæ explicatio.

*Hæc fabula nos docet, eos qui in contentionibus pru-
dentiorum consilijs non obtemperarint, sibi ipsis malorum
causam esse.*

¶ De Pulice.

Pulex quondam cùm exiluisset, in pede cu-
iusdam hominis insedit. Qui Herculem vt-
sibi opem ferret, precabatur. Cùm autem inde
pulex aufugisset, homo suspirans dixit: O Hercu-
les, si contra pulicem mihi non est auxiliatus, quo-
modo contra grauiores aduersarios mihi te auxi-
liaturum sperabo?

Fabulæ explicatio.

*Hæc fabula nos admonet, in rebus minimis non esse an-
xiè diuinam opem implorandam, sed in grauib; atq; ne-
cessarijs.*

¶ De Cerua.

Quædam cerua altero ex oculis capta, in lit-
tore quodam pascebatur, oculum quidem
integrum ad terram propter venatores intendens
alterum autem ad mare dirigens, vnde nihil mali
suspiciabatur. Cùm autem quidam eo nauigarent,
idq; conijcerent, sagittis illam petierunt. At illa
fortunam suam deplorabat, quod vnde pertinue-
rat, nihil mali perpeffa fuisset: vnde autem nihil
mali verita fuisset, ab eo se esse proditam.

Æ S O P I

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, sæpè quidem accidere, vt quæ nox a vobis videantur, vtilia quidem sint, quæ verò vtilia, perniciofa.

¶ De Cerua, & Leone.

QUædam cerua venatores fugiens, in quadam speluncam ingressa est, quæ in leonem incidens, ab eo est comprehensa. Quæ, moriens dixit, heu me miseram, quæ homines fugiens incidi in immitissimam ferarum.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, multos esse homines, qui dum parua pericula fugiunt, incidunt in maxima.

¶ De Cerua, & Vite.

QUædam cerua venatores fugiens, se sub vite quadam occultauit. Cùm autem illi nonnihil progressi essent, cerua se iã omninò laterè persuasa, vitis folia depascere cœpit. Quæ cùm essent commota, venatores conuersi, arbitratiq; quod res erat aliquod animal sub vitis folijs latitare, sagittis ceruam confecerunt, quæ moriens hæc dicebant. Iustas equidem do pænas: Non enim oportebat seruatricem meam incommodis afficere.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, eos, qui ijs, qui benè de ipsis meriti sint, iniuriam faciunt, diuina puniri potestate.

¶ De

FABVLÆ.

¶ De Asino, & Leone.

GAllus olim cū asino simul pascebatur. Cū autem leo asinum aggressus esset, gallus vociferatus est. Atq; leo quidē aufugit (aiunt enim leonem galli vocem extimescere) asinus autem putans leonem timore sui aufugere, ipsum est statim insecutus. Cū autem eo vsq; ipsum persecutus esset, vt galli vox non posset eo vsq; peruenire, leo conuersus ipsum deuorauit. Asinus itaq; moriens vociferebatur, heu me miserum & dementem: cur enim qui ex parentibus pugnacibus progenitus non eram in aciem sum profectus.

Fabula explicatio.

Hæc fabula nos docet, multos esse homines, qui cū hostes, qui de industria se abiectos simulant, aggrediuntur, ab illis perimuntur.

¶ De Olitore, & Cane.

CVm quidam olitoris canis in puteum decidisset, olitor volens illum inde extrahere, in puteum quoq; & ipse descendit. At canis credens eum ea gratia descendisse, vt ipsum submergeret inferius, conuersus momordit olitorem: qui magno dolore rediens, iusta, inquit, patior. Cur enim eum, qui se ipsum perdere voluit, è periculo studui liberare?

Fabula explicatio.

Hæc fabula pertinet, ad iniquos & ingratos

Æ S O P I

¶ De Sue, & Cane:

Sus & canis mutua sibi conuitia faciebant. Atq; sus quidem per Venerem iurabat, se canem dentibus suis fore discerpturam. At canis ad hæc ironicè respondit: Benè profecto nobis per Venerem iuras: ostendis enim nobis, quàm illi chara sis, quæ illum, qui tuas impurissimas carnes degustauerit, ne ad templum quidem suum admittit. Cui ita sus respondit: Atqui hac vna re ostendit Venus quam me amet, charamq; habeat, si quidem ei, qui me occiderit, aut alio quouis modo læserit, omninò infensa est. Tu verò grauitè: oles tàm viua, quàm mortua.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, prudentes quidem oratores inimicorum conuitia in laudem retorquere artificiose.

¶ De Sue, & Cane,

Sus & canis de fœcunditate contendebant. Canis enim gloriabatur, se pedestrium omnium esse fœcundissima. Cui sus respondens dixit: Quando hæc dixeris memento te cæcos tuos catulos parare.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, res non celeritate, sed perfectione esse iudicandas.

¶ De Serpente, & Cancro.

Serpens contubernalis erat cancri, cum quo inierat societatem. Cancer igitur, qui simplex mori-

F A B V L Æ

moribus esset, serpentem ut vasram illam suam malitiam mutaret, hortabatur. Cùm igitur id illi non persuaderet, cancer eam dormientem obseruans, ac pro suis viribus opprimens occidit. Cùm autem serpens se post obitum extenderet, cancer dixit: Talem te esse ante oportuerat simplicem & rectam. Ita enim hasce pœnas non utiq; dedisses.

Fabula explicatio.
 Hæc fabula nos docet, eos qui doloso animo ineant amicitias, se ipsos potius lædere, quam alios.

¶ De pastore, & Lupo.

Pastor quidam cùm lupi catulum recens natum reperisset, eum substulit, atq; cum canibus simul educavit. Cùm igitur creuisset, si quando lupo ouem rapuerat, & ipse quoq; vnâ cum canibus eum insequebatur: sin autem canes cursu defatigati, lupum consequi non poterant, ad pastoremq; reuertabantur, ille eum eousq; insequebatur, quousq; illum consequeretur atq; prædæ, ut qui lopus esset, particeps fieret: atq; deinceps ad gregem redibat. Sin autem lupo exterius ouem non rapuerat, ipse clam illam occidebat, atq; vnâ cum canibus ipsis illam deuorabat. Donec tandem pastorem conijciens, ac quod erat intelligens, illum de arbore quadam suspendit, & necauit:

Fabulae explicatio.

Hæc fabula nos docet, eos, qui praua sint natura non posse eius obliuisci, atq; ad sanos mores reuocari.

¶ De Leone, & Lupo.

LEO senio confectus, in spelunca quadam iacens ægrotabat. Ad quem suum nempe regem visendum omnia animalia præter vnã vulpem, accesserunt. Lupus itaq; ea oportunitate vsus ipsam apud leonem criminabatur: vt quæ omnium ipsorum regem nihili pendèret: atq; eam ob causam ne visum quidẽ ipsum venire vellet. Cùm hæc lupus diceret, ecce iam vulpes aderat: vltimaq; lupi verba perceperat. Contra quàm cùm leo dentibus strideret, illa tempus dicendi causam postulans dixit: Ecquis quæso eorum, qui ad te visendum conuenerunt, tantum tibi attulit utilitatis, quantum ego, quæ nullam partem non adiui, vt ex medicis remedium tuo morbo quærerem: vixq; tandem inueni? Cùm igitur leo ipsa statim remedium dicere iussisset, illa dixit: Si viuentem lupum pelle exueris, eamq; calẽtem ipse indueris. Lupo igitur iacẽti vulpes ridens dixit: Non oportet dominum in odium inducere, sed potius in gratiam & amorem.

Fabula explicatio.

Hæc fabula nos admonet, eum qui quotidie aduersus alterum malum machinetur, in se ipsum laqueum contorquere.

¶ De Muliere.

Mulier quædam virum ebrium habebat, quæ volens eum ab eo malo liberare, tale quid commenta est. Cùm enim eum nimia ebrietate oppres-

FABULÆ.

oppressum obseruasset, eum nihil sentiētem, mortuūq; instar, suos super humeros sustulit, atq; in mortuorum sepulchro ipsum reponens, discessit. Cū autem ipsum iam ad se rediisse existimaret, accessit, sepulchriq; ostium pulsauit. Roganti igitur viro, quisnam ostium pulsasset, mulier respondit: Ego adsum, qui mortuis cidos afferō. At ille respondens dixit: Ne mihi cibum, ō optime, sed potius potum defer. Excrucias enim me, cū de cibo, non autem de potu mētionem facis. Mulier autem pectus suam percutiens: Heu me miseram, inquit. Neq; enim tibi ne astu quidem profui. Tu enim vir nōn modō non es emendatus, verū etiam te ipso peior es effectus. In habitum tibi morbus hic conuersus est.

Fabulae explicatio.

Hæc fabula nos admonet, ne in malis operibus diuitius immoremur: Euenit enim aliquando, vt homo vel nolens quidem praua consuetudine trahatur

¶ *De Olore.*

Vir quidam diues, anserem, simul & olorem, non tamen in eisdem vsus educabat: sed hūc quidem cantus gratia, illum verò mensæ causa. Cū autem anser ea passurus esset, quorum gratia educabatur, erat quidem nox alterumq; ab altero discerni, tempus non permittebat. Cū igitur olor pro anserē abductus esset, cantum cantare cœpit, quod mortis est exordium. Atq; cantu quidem

ÆS O P I

quidem naturam suam experfsit : suauitate verò canendi mortem declinauit.

Fabulae explicatio.

Hæc fabula nos docet, musicam sæpenumero adiuumento fuisse ad mortem deuitandam.

¶ *De Ætiopæ.*

Quidam cum æthiopem emisset, talem illi colorem prioris heri negligentia inesse, existimauit. Adducens itaq; eum domum, omni balnearum genere curauit abluendum, omnesq; illi adhibuit abstersiones. Verum colore quidem immutare non potuit, nimia verò vexatione, morbum illi attulit

Fabulae explicatio.

Hæc fabula nos docet, rerum naturas immutari non posse sed tales, quales principio fuerint, permanere.

¶ *De Hirundine, & Cornice.*

Hirundo & cornix, de pulchritudine certabant, Opportunè autem respondens cornix, dixit hirundini: Tua quidè pulchritudo verò tantum tempore floret, meum verò corpus, & hieme quoq; perseuerat.

Fabulae explicatio.

Hæc fabula nos docet, corporis firmitatem præstantiorè esse pulchritudine.

¶ *De Butali.*

Butalis è fenestra quadam pendeat, vesperilio autem accedens, causam, cur inter diu
quidem

FABVLÆ.

quidem fileret, noctu verò caneret, rogabat. Cùm autem butalis, non abs re se id facere respondisset, eo quod olim inter diu canes capta esset, atq; inde facta esset prudentior: vespertilio dixit: Atqui non nunc quidē te id cauere oportebat, cùm nihil tibi confert ista cautio, sed tunc, cum esses libra.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula ostendit, in fortunijis quidem, inutilem esse poenitentiam.

¶ De Cochleis

Agricolæ cuiusdam filius, cochleas, igni torrebat. Cùm autem illas stridentes audiuisset, ait, ô pessima animalia, nunc canitis, cùm vestræ ædes sunt incensæ?

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, vituperandum esse quicquid fiat intempestiuè.

¶ De Muliere, & Ancillis.

Mulier quædam vidua operosa, Cùm ancillas haberet, eas ad gallorum cantum, ad opus faciendum, solebat excitare. Cùm autem illæ, opere assiduè faciendo essent defatigatæ, oportere censuerunt gallum domesticum occidere, vt qui noctu heram excitaret. Cùm autem id fecissent, accidit eis, vt in maiora mala inciderent Hera, enim cùm gallorum horam ignoraret, multo citius, quàm antea illas excitabat.

Fabulæ

ÆS O P I

Fabula explicatio.

Hæc fabula nos docet, multis hominibus sua ipsorum cōsilia, malorum causam esse.

¶ *De Muliere saga.*

Mulier quædam saga, profitebatur se diuinã iram quibusdam prestigijs propellere scire, multaq; faciebat, ex quibus magnum quæstum faciebat. Cum autem quidam illam impietatis accusassent, atq; conuicissent, damnatã ad mortem deducebant. Quam cum abduci quidam vidisset, dixit illi: Heus tu, quæ diuinas iras, propulsaturam te profitebaris, quomodo neq; hominum quidem consilium immutare potuisti?

Fabula explicatio.

Hæc fabula nos docet, multos quidem esse, qui cum maxima quidem promittant, tamen ne minima quidem restare possint.

¶ *De Mustela.*

Mustela in fabri ferrarij officinam ingressa iacentem ibi limam circumlambebat. Cum autem abrasa lingua multam sanguinis proflueret, mustela lætabatur credens, se ex ferro aliquid educere, quousq; totam linguam perdidit.

Fabula explicatio.

Hæc fabula pertinet ad eos, qui in contentionibus se ipsos ledunt.

Agricola quidam fodiens, aurum reperit. Quotidie, itaq; terram, tanquam benemeritam

FABVLÆ.

tam de ipso coronabat, cui fortuna assiftens, dixit: Cur heus tu mea dona terræ attribuis, quæ tibi ego, te ditare volens, sum largita? Si enim sese tēpus inuerterit, aurumq; istud tuum ad aliorum manus peruenerit, scio equidem te tunc fortuam fore incusaturum.

Fabula explicatio.

Hæc fabula nos docet, oportere eum, qui de nobis bene sit meritus, agnoscere, illiq; gratiam referre.

¶ De Viatoribus

DVO quidam simul iter faciebant, quorum alter cum securim reperisset, alter qui non repererat, admonebat eum, ne diceret, reperi, sed reperimus. Verum cum paulò post, qui securim perdiderant, eos insequerentur, is qui eam habebat, periculum cernens dixit ei, qui non repererat, sed simul iter faciebat, perijmus. Cui alter, perij dic, & non perijmus. Neq; enim cum securim reperisti, reperimus, sed reperi, dixisti.

Fabula explicatio.

Hæc fabula nos admonet, eos qui participes non fuerint rerum secundarum, non fore amicos firmos in aduersis.

¶ De Ranis.

DVÆ ranæ vicinis in locis habitabant, quarum altera quidem in profundis aquis, lōngeq; à via pascebalur, altera verò propè viam, vbi aquæ minimum habebat: quæ igitur profunda in palude
pasce-

ÆS O P I

pascebatur, alterã, vt ad se migrare, hortabatur, quo tutiore cibo frueretur. At altera consilijs eius non obtemperauit, dicens, se maximè capi loci consuetudine. Donec à præterunte curru contrita est

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, es qui prauis rebus assueti sint, citius emori, quam in melius mutantur.

¶ De Apiario.

Quidã in alueare, absente domino, ingressus fauos abstulit. At herus reuersus cū alueos vidisset inanes, quæ in illis erant, perscrutabatur. Apes verò cū e pastu reuersæ essent, ipsumq; ibi deprendissent, aculeis suis illum feriebant, ac pessimè tractabant. Quibus ille dicebat: O pessima animalia, eum qui fauos vestros furatus est, incolumen dimisistis, me autem qui vos curo, plectitis?

Fabulæ explicatio

Fabula hæc nos docet, id ipsum quoq; multis hominibus accidere, præ ignorantia, vt inimicos quidem suos non caueant, amicos autem ab se tamquam insidiatores repellant.

¶ De Alcedine.

Alcedo, auis quædam est studiosa solitudinis, semperq; in mari vitam degit. Hæc fertur, in maris scopulis nidum suum struere, fugientem hominum venationes. Itaq; quondam oua
pari-

Æ A B V L Æ

paritura nidū struxit. Cū igitur die quadā ad pa-
stū pfecta esset, accidit, vt mare vehemēti quodā
vento commotū ferretur supra nidū: qui vna cum
pullis submersus est. Cū igitur alcedo reuerſa
esset, ac quod acciderat, cognosset; Me miserā, ait,
Quæ terrā tanquā insidijs plenā fugiens, ad mare
confugi, quod mihi longe fuit quidem infidelius.

Fabulæ explicatio.

*Hæc fabula nos admonet quosdam esse homines, qui dum
inimicos cauent, non animaduertunt, se in amicos incidere,
multo grauiores inimicis.*

¶ *De Piscatore.*

Piscator quidam in flumine quodam piscaba-
tur. Cū igitur retia sua extendisset, flumēq;
vtraq; ex parte cōprehendisset, lapidē resti alliga-
uit: eoq; fluminis aquā verberare cœpit, quo pis-
ces fugiētes incautos cōijcerēt in retia: quod cum
quidā ex ijs, qui prope illū locū habitabant, cōspe-
xisset, illum reprehēdebat, vt qui flumen cōturba-
ret, neq; puram aquā illis bibere permetteret. Cui
respondit piscator. Atqui nisi ita flumen pertur-
bauero, necesse profecto erit me fame perire.

Fabulæ explicatio.

*Hæc fabula nos docet, ciuitatum magistratus tunc suum
agere potissimū negotiū, cum suis in patrijs contentio-
nes excitauerint.*

¶ *De Simio, & Delphino.*

Solebat esse in more, ijs qui nauigabant, ferre
secum & Melitēses Catulos & Simios, in sola-
tium

D tium

Æ S O P I

tium suæ nauigationis. Cùm igitur quidã nauiga-
ret, & Simiũ quoq; secum asportauit. Cùm autem
ad Sunium Athenarũ promontorium appulissent,
accidit, vt grauis quædam tempestas excitaretur.
Cùm igitur nauis euerteretur, omnesq; natarent,
natabat quoq; Simius. Quem cùm delphinus qui-
dam conspexisset, hominemq; esse putauisset, ac-
currit, eumq; leuauit, donec in terrã deportaret.
Cùm igitur in Piræum quod est Atheniensium na-
uale, peruenisset, Simiũ rogabat, num genere esset
Atheniensis. Cùm autem Simius & è claris quoq;
maioribus se ibi ortum esse respondisset, rogauit
rursus Delphinus, num Piræum nosset. At Simius
putans se de homine aliquo rogari, & amicissimũ
quoq; sibi esse respõdit, valdeq; familiarem. Del-
phinus autem ob tam impudens mendacium in-
dignatus, illum submergens suffocauit.

Fabulæ explicatio.

*Hæc fabula pertinet ad illos, qui cùm veritatis iganri
sint, decipere se putant.*

¶ De Muscis.

CUm quadam in cella, mel effusum esset, muscæ
eò aduolâtes illud comedebant. Cùm autem
pedibus impedirentur, euolare nõ poterant. Cùm
itaq; suffocarentur, dicebãt. Heu nos miseras, quæ
ob cibum modicum perimus.

Fabulæ explicatio.

*Hæc fabula nos docet, multis quidem gulam multorũ ma-
lorum esse causam.*

¶ De

FABVLÆ.

¶ De Mercurio, & Statuario.

Mercurius quanti nam ab hominibus fieret, scite cupiēs, humanam formant indutus ad statuarij domū sese contulit. Videnſq; Iouis imaginem rogabat eum, quāti illam emere poſſet: ille antē reſpondit, drachma: quod ridens Mercurius, & quanti ait, imaginem Iunonis? pluris, ille reſpōdit. Cūm autem & ſuam quoq; imaginem vidiffet, putaffetq; magnā ſui ab hominibus haberi rationem, quod deorum nuntius eſſet, lucraq; præſtaret, rogabat etiā de ſe ipſo. Cui ſtatuarius reſpondit, ſi haſce emeris, hanc tibi do in additamentum.

Fabulae explicatio.

Hæc fabula pertinet ad hominum glorioſum, quiq; ab alijs in nullo habetur pretio.

¶ De Mercurio, & Tereſia.

Mercurius facere periculum volens de diuiniandi arte Tereſiæ, num ſcilicet vera eſſet, eius boues furatus eſt è fundo: ſumptaq; humana forma ad eum in urbē venit, apud ipſumq; diuertit. Cūm autem Tereſias de bouum amiſſione nuntium accepiffet, aſſumpto ſecum Mercurio ad aliquid de fure angurandum proſectus eſt: iuſſitq; illum quamnā vidiffet autem ſibi referret. At Mercurius, cum principio aquilam à ſiniſtra ad dextrā vidiffet adnolante, Tereſiæ nuntiauit: Tereſias verò id ad ſe non attinere reſpondit. Secundò autē cornicen ſuper quadam arbore ſedentem aſpexit, modoq; ſuſum aſpiciētē, modo verò ſe ad ter-

ÆS O P I.

ram inclinantem: quod Tiresiæ retulit: qui opportunè respondens dixit. Ista quidem cornix deiecit per cælum, ac per terram, me, si tu velis, meas boues fore recepturum.

Fabula explicatio.

Hæc oratione quispiã uti poterit cõtra hominẽ furacem.

¶ De Canibus.

Quidam cum duos haberet canes, alterum quidem venari docuit, alterum autem domum custodire. Si quando autem venaticus canis quicumque capiebat, & domesticus quoque simul cum eo conuiuii particeps fiebat. Quod cum venaticus canis ægre ferret, illique vitio daret, quod cum ipse quidem quotidie laboraret, ille verò nihil operis efficeret, tamen laboribus suis ille nutriretur: canis domesticus respondens, dixit: Ne me quaeso, sed herum reprehende, qui non me laborare docuit, sed alienis laboribus nutrir.

Fabula explicatio

Fabula hæc nos docet, non tam reprehendendos esse adolescentis imperitos, quam eorum parentes, qui tam male illos educarint

¶ De Viro, & Vxore.

Quidam cum vxorẽ haberet domesticis omnibus terribilẽ, voluit intelligere, nũ & erga patris sui domesticos talem quoque se præberet. Itaque vsus honesta quadam excusatione ad patrẽ eius eam remisit. Cum autem non multis post diebus rediisset, rogabat eam vir eius quonam modo
erga

FABVLÆ.

erga eos, qui ibi essent, se gessisset. Cùm autē illa respondisset, bubulcos, ac pastores sibi infensos fuisse, vir illi dixit: O vxor, si eos odio habebas, qui summo quidem mane suos greges educunt, vesperi autem reuertuntur, quid de illis credere par est, cum quibus diem totam versabaris?

Fabulae explicatio.

Hæc fabula ostendit, ita sæpè accidere, vt ex partis magna, & ex manifestis incerta colligamus.

¶ De Hædo, & Lupo.

HÆdum à suo grege derelictū, lupo insequēbatur, qui ad persequentē lupum conuersus, dixit: O lupe quoniā quidā me tuū cibum futurū certò mihi persuadeo, hęc mihi da gratiā, vt ne insuauiter moriar prius tibia canas, vt ego saltem. Cùm igitur lupo tibia cecinisset, hędusq; saltaret, canes audientes lupū, ipsum insectati sunt, qui cōuersus dixit hędo: merito meo hęc acciderūt: non oportebat, me qui coquus sim, agere tibicinem.

Fabulae explicatio.

Hæc fabula indicat, eos qui ea, ad quæ natura apti sint, negligant, quæq; aliorum sint, efficere tentent, in magnas incidere miseras.

¶ De Cancro, & Vulpe.

CAncer relicto mari, quodam in loco pascebatur. Vulpes aurem esuriens cùm eum vidisset, aggressa illum est, ac comprehendit. At cancer iam iam deuorandus, ait: Dignas equidem do pœnas, qui marinus cùm esē, terrestris esse volui.

Æ S O P I

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, eos homines merito suo infortunatos esse, qui proprias exercitationes omitentes, quæ nihil profutura sunt, agere conantur.

¶ De Citharædo.

Citharædus quidam imperitus, cum in domo quâdam calce in crustata, ut consueuerat caneret, voxq; contra ipsum resonaret, se nimis suauiter canere sibi persuadebat. Qua opinione elatus, & in theatrum quoq; sese dare decreuit. Cum igitur ad se ostentandum profectus esset, pessimeq; cecinisset, lapis è theatro explosus est.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula uos docet, tales esse quosdam rhetores, qui in scholis quidem aliquid dicendo posse videantur. cum verò ad gerendam Remp. accesserint, nullius pretij esse.

¶ De Furibus.

Fures quidam in quâdam domum ingressi, nihil præterquam gallum inuenerunt: quem assumentes secum abstulerunt. Cum igitur gallus foret occidendus, eos uti se dimitterent, orabat, dicens se esse utilissimum hominibus, quos noctu ad opus faciendum excitaret. Cui illi respondentes dixerunt: Atqui hanc quidem ob causam te potius occidemus. Dum enim eos excitas, furantibus nobis es magno impedimento.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, quæ beneficia viris bonis sint, ea viris prauis maxime esse aduersa.

¶ De

FABVLÆ

¶ De Cornice, & Coruo.

Cornix coruo maximè inuidebat, quòd hominibus per auguria vaticinaretur: ob idq; prædicere futura crederetur. Cùm igitur prætereuntes quosdã viatores cõspexisset, in arborẽ quãdam aduolauit, indeq; cœpit crocitare. Ad cuius vocẽ viatores conuersi, ac valde perturbati, quidã re perspecta dixit: Abeamus hinc, ó amici, cornix enim est, quæ crocitauit, cuius nullũ est auguriũ.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, eos homines, qui cum præstantioribus contendant, præterquã quod longè inferiores illis sese ostendant, id quoq; consequi, vt ridiculi videantur.

¶ De Cornice, & Cane.

Cornix cùm Mineruę sacra faceret, ad epulas canẽ inuitauit, qui ei dixit: Cur frustra victimas perdis? Dea enim adeò tibi infensa est, vt proprijs tuis augurijs fidẽ abrogauerit. At cornix respõdit: Idcirco potiùs illi sacra facio, vt mihi recõcilietur.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, multos esse, qui quæstus sui causa non dedignentur benemereri vel de proprijs inimicis.

¶ De Coruo, & Serpente.

Coruuus esuriens, cùm serpentem in aprico quodã loco dormientem conspexisset, aduolans arripuit. Verùm cùm illa ad se redisset, ac coruum momordisset, coruus iam moriturus, ita locutus est: Me miserum, qui tale repererim lucrũ, quod mihi causa sit interitũs futurum.

Æ S O P I

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula pertinet ad eos, qui ob thesaurorum inuentionem se mortis periculis obijciunt.

¶ De Monedula, & Columba.

Monedula cùm cerneret columbus in columbario quodam, laute atq; opipari nutriti, se ipsam dealbavit, ac eo sese cõtulit, vt illarũ victus particeps esset. Colũbæ itaq; dũ monedula tacuit, putantes eam esse columbã, illam in societate admitterũt. Verũm cùm die quadã oblita vocẽ emisisset, colũbæ statim eius cognita natura, illã pessimè tractatã expulerunt: quæ eo victu priuata, redijt rursus ad monedulas, quæ cùm illam propter coloris varietatem non agnoscerent, ipsarum vt victu prohibuerunt, adeò vt cùm duplicem victum expetiuisset, vtroq; caruerit.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, debere nos nostris esse contentos, illud intelligentes auaritiam, præterquã quod nihil prodest, & quæ nobis bona sint, auferre quamsepiusimè

¶ De Munedula,

Quidam cùm monedulã comprehendisset, filio suo dedit illam, quæ viuere inter homines recusans, vbi parũ quid libertatis nacta est, aufugit: atq; in suum nidum se recepit. Verũm cùm filum ramis sese impediuisset, monedulaq; volare minimè posset, moritura dicebat apud se Miseram me, quæ humanam nõ ferendo seruitutem imprudens vita me priuauit.

Fabulæ

F A B V L Æ.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, multos esse, qui dum parua pericula effugere conantur, incidunt in multo grauiora.

¶ De Mercurio.

IV piter Mercurio præcepit, vt mendacij medicamentum artificibus omnibus miscert. Qui cum illud contriuisset, ad certamq; mensuram fecisset, æquã cuiq; diuisit portionem. Cùm autem vnus sutor restaret, multumq; adhuc medicamenti superesset, totum assumens mortarium illi infudit. Ex quo factũ est, vt omnes quidem artifices mendaces sint, omnium verò maximè sutores.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula pertinet ad artifices mendaces.

¶ De Ioue.

IV piter cùm homines formasset, omnes ijs alios impertuit affectus, præter vnum pudorẽ quem illis tribuere oblitus est. Cùm igitur non haberet viam vllã, qua ipsum introduceret, ei, vt per turbã incederet, præcepit. At pudor principiò quidẽ id facere nolebat, seq; indigna pati querebatur: Cùm verò illi vehemẽtius Iupiter instaret, at ego, ait, ea lege, ac pacto per turbã incedã, si amor non inceserit: quod si ille ingressus fuerit, ego certè statim inde abibo. Atq; inde factum est, vt scorta omnia impudica sint.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula ostendit, eos, qui amore capti sint impudicos esse.

Æ S O P I

¶ De Ioue.

CUm Iupiter nuptias celebraret, omnia animalia ad illas inuitauit. Cum igitur sola testudo fero ad conuiuium aduenisset, Iupiter tantę morę causam miratus, cur ad conuiuium non venisset, eam rogauit, quę ita respondit: domus chara, domus optima. At Iupiter illi iratus, sententiam contra eam tulit, vt suam ipsius domum humeris suis impositam, quocunq; iret, ferret.

Fabulę explicatio.

Hęc fabula docet, multos este homines, qui malint apud se ipsos parcę, ac tenuiter viuere, quim apud alios lautę, ac opulentur.

¶ De Lupo, & Oue.

Lupus cum a canibus morsus, pessimęq; tractatus esset, iacebat. Cum autę esuriret, ouęq; vidisset rogabat eam, vt sibi potum ex præterfluente flumine præueret. Si enim tu mihi, ait potum præbueris, ego ipse mihi cibium quęram. At ouis recognita respondit: Atqui si ego tibi potum præbuero, ipse me vteris tanquam cibo.

Fabulę explicatio.

Hęc fabula pertinet ad illos, qui malitiosę, fictoq; animo alijs insidias tendunt.

¶ De Formica.

Quę nunc formica est, olim fuit homo, qui assidue versabatur in agricultura, neq; ijs, quę proprijs laboribus sibi parabat, contentus erat, quin potius vicinorum fructus furabatur. Iupiter autem ob eius auaritiam indignatus, eum in hoc animal,

F A B V L Æ.

animal, quæ formica vocatur, immutauit. Quæ etiam si formam mutauit, affectum tamē immutatū retinuit: nam & nunc quidē arua circuit, alienosq; labores colligens, sibi illos recondit.

Fabule explicatio.

Hæc fabula nos docet, eos, qui praua sint natura, etiam si speciem mutant, prauos tamen mores semper retinere.

¶ *De Vespertilione, & Mustela.*

Vespertilio cū in terrā cecidisset, à mustela captus est. Cū igitur occidēdus iam esset, mustelam pro salute sua deprecabatur. Quæ cū diceret, se illum dimittere nō posse, quōd volucris omnibus natura esset inimica, vespertilio respondit, se non esse auē, sed murē: atq; ita dimissus est. Cū autē iterū cecidisset, atq; ab alia mustela captus esset. & eam quoq; ne se occideret, rogaret illa respōdit, se cum omnibus muribus bellum gerere. Cui vespertilio respōdit, se non murem esse, sed vespertilionē, atq; ita secundō salutem consecutus est. Euenit itaq; vt bis nominis mutatione ex periculo euaderet, salutemq; consequeretur.

Fabule explicatio.

Hæc fabula docet, oportere quoq; nos non semper iisdem iusentētijs permanere, illud intelligētes, eos qui opportuno tempore sententiam mutant, sæpe effugere pericula.

¶ *De Viatoribus*

Viatores quidam, cū secundum littus iter facerēt, in speculam quandā deuenerūt. Vnde cū sarmenta natantia procul conspicati essent,

NAUIM

ÆS O P I

navim aliquā magnā esse arbitrati sunt, itaq; quasi illa eo apulsura foret, expectarūt. Verūm cūm far mēta ventorū vi cōmota propiūs accessissent, nō iam amplius navim, sed scaphā se videre existimabant. Cūm autem ad littus appulsa essent, eaq; farmēta esse cognouissent, inter se dixerūt: O quam frustra nos id, quod nihil erat, præstolabamur?

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, quosdam esse homines, qui de improvviso terribiles quidem esse videantur: cūm verò illorum factum sit periculum nullius pretij esse iudicentur.

¶ *De Asino silvestre.*

Silvestris quidam asinus, cūm quēdam asinum domesticū in aprico quodā loco conspexisset, accedens ad eum beatissimū illum & corporis habitudine, & cibi copia prædicabat. Verūm cūm paulò post ipsum onera ferentē vidisset, agasonēq; ponē sequentē, virgisq; illum ferientē, ait. Atqui ego beatū te iam amplius non putabo, video enim tibi multis malis cōstare istam tuam fœlicitatem.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, non esse cur inuideamus ijs, qui multis periculis, magnisq; miserijs pecunias lucrentur,

¶ *De Asiniis.*

ASini olim cūm se oneribus perimi, defatigatiq; viderēt, legatos ad Iouē miserunt peti- tum, vt à laboribus liberarētur. Iupiter autem ijs ostēdere volēs id fieri nō posse, respōdit, tunc illos à laboribus iri liberatū, cūm mingendo flumē ef- fecissent.

FABULÆ.

fecissent. Asini autem serio Iouem loqui persuasi, ab eo tempore usq; nunc, vbi alios minxisse vidēt, ibidem quoq; & ipsi consistentes mingunt.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula docet, quod cuiq; fatale sit, nulla diligentia vitari posse.

¶ De Asino, & Vulpe.

Asinus leonis pele indutus, vndiq; per terrēs cætera animalia circuibat. Cùm igitur vulpē conspexisset, & hanc quoq; deterrere conabatur. At illa cùm casu ipsum rudētem audiuisset, ait illi, scito heus tu, & me quoq; tui timore perterrendam fuisse, ni te prius rudentem audiuissem.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, multos esse homines indoctos, qui ijs qui foris sunt, aliquid esse videantur: qui tamen loquacitate sua, se ipsos redarguunt.

¶ De Asino, & Ranis.

Asinus quidā cùm ligna ferret, paludem quādam pertransibat. Cùm autē lapsus cecidisset, neq; se erigere posset, lamētabatur, atq; suspirabat. At ranæ, quæ in palude erant, cùm suspiria eius audiuisent: Heus tu, dixerūt, ecquid faceres, si tam diu quā nos hic vitā egisses, qui quod ab breue quoddā tempus cecideris, adeò miserè vicē tuā doles.

Fabulæ explicatio.

Hac oratione quispiā vti poterit, contra virum segnem, qui leues aliquos labores fert animo iniquissimo, cùm ipse grauioribus obsistat.

¶ De

¶ De Asine, & Coruo

Asinus quidā dorso exulcerato, in prato quo
dampascebatur. Cui cum coruus insedisset,
vicusq; feriret, asinus quidem rudebat, ad saltabat
agaso autem stans procul ridebat, quem cum pre-
teriens lupus vidisset, ait: Heu nos miseros, quos
si modò homines viderint, statim persequuntur,
huic autem & arrident,

Fabula explicatio.

*Hæc fabula docet, hominem maleficos, vel solo aspectu dig-
nisci.*

¶ De Asino, & Vulpe.

Asinus & vulpes inita inter se societate, vena-
tum profecti sunt. Cùm autē leo illis obuiā
prodiisset, vulpes periculū, quod imminebat cer-
nēs, ad leonem accessit: pepigitq; si ei impunitatē
promisisset, se illo asinū fore traditurā. Cùm autē
leo se id concessurū respondisset, illa adductū asi-
nū in casses quosdā induxit. Quem cùm iam effu-
gere nō posse, leo vidisset, vulpē quidē primò cō-
prehendit, deinde verò ad asinum conuersus est,

Fabula explicatio.

*Hæc fabula nos docet, eos, qui socijs insidias struxerint,
sepe & se ipsos perdere imprudentes.*

¶ De Camelo.

Cum primum camelus visa est, homines per-
territi, & corporis magnitudinem mirati illā
fugiebant. Verūm cum temporis progressu man-
suetudinē eius cognouisset, ad eam accedere ausi
sunt. Atq; cum paulò post nullā inesse bilē belluæ
per-

FABVLÆ.

persensissent, ita illam contēpserunt, vt & frenū ei imponerent, & pueris eam traderent agendam.

Fabulæ explicitio.

Hæc fabula nos docet, ea, quæ terribilia sint, consuetudine fieri contemnenda.

¶ De Serpente.

Serpens cū à multis hominibus conculcaretur, ea de re cum Ioue expoſtulauit. Cui Iupiter dixit. Si eum, qui tē primò conculcauit, momordiffes, alter certè id facere non aufus eſſet.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, eos qui primis hostibus reſiſtant, reliquis fieri terribiles.

¶ De Columba.

Columba ſiti eneſta, cū aquæ poculū quodam in loco depictū conſpexiſſet, verum eſſe putans, magno impetu in illud delata eſt: imprudensq; ad tabulam offendit, ita vt pennis fractis in terram ceciderit, atq; à quodam ex ijs, qui præteribant: capta fuit.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, quosdam eſſe homines, qui prænimia cupiditate imprudenter res aggredientes, ſe ipſos conijciant in perniciem.

¶ De Columba, & Cornice.

Columba quædam, quæ in columbario quodam nutriebatur, de filiorum fecunditate ſe ſe magnificè efferebat. Quam cū audiſſet cornix, ait. At qui heus tu, deſine ea re tantopere gloriari:

ÆS O P I

riari: nam quò plures filios pepereris, eò plus mœroris capis.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, ex seruisitem eos esse infortunatissimos, qui multos in sua seruitute filios procrearint.

¶ De Diuite.

Dives quidam cum duas haberet filias, altera ex illis mortua, præficas mercede conduxit. Cum itaq; altera filia dixisset: Vah nos miseræ, ad quas luctus pertinet, lamētari nescimus; hæ autē, ad quas nihil omninò pertinet, tam miserè se lacerāt? mater respōdit: Ne mireris filia, has tam misere lamentari, pecuniarum enim gratia id efficiunt.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, quosdam esse homines, qui præ pecunia cupiditate ex alienis calamitatibus quæstum facere minimè verentur.

¶ De Pastore,

Pastor quidam cum in quercetum quoddam suas oves adduxisset, palium suum sub quadā quercu stavit, ascēdensq; sursum fructū excutiebat. At oves dum glādes quidē deuorant, imprudētes & pastoris quoq; paliū vnâ deuorarūt. Cum igitur pastor è quercu descendisset, ac quod acciderat, cognosset: O pessima, inquit, animalia, vos cæteris vellera ad vestes faciēdas præbetis, meum autem; qui vos nutrio, palium surripitis.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, multos esse homines, qui præ sua
stulti-

F A B V L Æ.

stultitia, ijs, quibus non oportet, beneficia conferunt: de suis autem familiaribus pessimè merentur,

¶ De Piscatore, & Smaride,

Piscator quidam cum in mare suum rete demississet, smaridem cepit. Quæ cum parua esset, eum deprecabatur, ne se modò caperet: sed quòd tunc pusilla esset, se dimitteret; cum enim creuero: ait, maiorq; fuero, tunc me capere poteris: siquidè tunc tibi maiori ero vtilitati. Cui piscator respòdit, Demès quidè ego essem, si quæstū, què in manib⁹ habeo, etiàm si paruus sit, omitterem, illumq; qui indubius est, quantumuis magnum, expectarem.

Fabula explicatio.

Hæc fabula nos docet, valdè imprudentes eos esse, qui maiorum rerū spe, ea, quæ sint in manibus, etiàm si parua sint, omittant.

¶ De Equo, & Asino.

Homo quidam equum & asinū habebat, qui cum simul iter facerēt, in itinere dixit asinus equo: Si me saluum esse vis, parte aliqua oneris me leua. Cum autem id facere nollet, asinus præ oneris, ac laboris magnitudine, exanimatus cecidit, ac mortuus est. Herus autè omnia asini onera equo imposuit, & præterea asini pellem. Itaq; equus lugens vociferabatur, dicens. Væ misero mihi, quidnam mihi accidit omnium perditissimo? Quia enim parum quid oneris ferre recusavi, & omnia onera, coriumq; ipsum asini fero.

Fabula explicatio.

Hæc fabula nos docet, si parui, ac magni mutuis officijs

E

se se

Æ S O P I

se se inuenerint, utrosq; in vita conseruari.

¶ *De homo, & Satyro.*

Homo quidam inita cum Satyro amicitia cœnabat apud eum. Cùm autem hyems esset, atq; frigus, homo manus ad os applicās, eas afflabat. Verùm cùm Satyrus eum, cur id faceret, rogaret, homo respondit. Manus meas cōtra vim frigoris calefacio. Cùm autem paulò post, cibus calidus allatus esset, homo illum ori admouens afflabat. Roganti igitur rursum Satyro, quid ita id efficeret, respondit. Cibum hūc refrigero. Respondens autem Satyrus dixit: At ego iam nunc amicitiam, quæ mihi tecum est, dissoluo: siquidem eodem ex ore, & calidum efflas, & frigidum.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos admonet, ut eorum amicitias fugiamus, quos animo duplici esse intelligemus.

¶ *De Vulpe, & Lignatore.*

Vulpes cùm venatores fugeret, multamq; in solitudine viam decurrisset, in ea virū quendam lignatorem inuenit, quem, ne se venatoribus indicaret, deprecata est. Cùm autem ille vulpi turguriolum suum ostendisset, eo ingressa est: atq; in angulis eius se abscondit. Cùm igitur venatores interuenissent, de vulpeq; hominem rogassent, ille verbis quidem, se quicquam de ea scire negabat, manu verò, locum in quo latebat, indicabat. Cùm autē illi non animaduertissent, statim discesserunt. Vulpes igitur vbi eos iā profectos esse vidit, exijt,

ac

F A B V L Æ:

ac homini, ne vno quidē verbo gratias egit. Cū autem ille eam vt ingratam reprehēderet: præsertim cū ipse eam è tanto periculo seruasset, neq; tamen vllas de tanto beneficio sibi gratias ageret, vulpes conuersa respondit: Ego quidem, heus tu amice, tibi gratias agerem, si tuæ manus indicia, tuiq; mores cum tu is verbis concordassent

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula pertinet, ad illos, qui verbis quidē suum officiū benigne pollicētur, re tamē ipsa se præbēt aduersarios.

¶ De Homo fractore statuat

Homo quidam, ligneū habebat Deum, quem quotidie, vt sibi benefaceret, deprecabatur. Cum igitur id faceret, ac nihilo minus in sua paupertate permaneret, ille iratus eum pedibus arripuit, in pauimētumq; proiecit. Cū igitur caput allisum esset, perfractumq; magnam auri copiā effudisset, homo illud colligens clamabat: O quam peruersus mihi videris & ingratus? Colenti enim te mihi nequaquam profuisti, verberantem verò multis bonis affecisti.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula docet, id esse prauorū hominū ingenū, vt potius malo coacti quam officis deliniti, officiū suum faciant.

¶ De Homine, & Cane.

Homo quidam cœnam apparabat, animo inuitandi quendam ex amicis sibi, ac familiaribus. Huius autem canis, canem alium vocabat dicens: Veni amice, vt mecum cœnes. Ille autem ac-

Æ S O P I

cedens lætus assistebat opiparã illam cœnam spectans discensq; intra se: Papè? quãta mihi de repente lætitia oborta est. Enutriar enim, & ad facieta-tem vsq; cœnebo: ita vt ne in crastinum quidem esuriam. Cùm igitur hæc canis cogitaret intar se, simulq; caudam cômoueret, vt qui iam amici fauore fretus esset, coquus cùm eum huc atq; illuc caudam commouentem vidisset, arripiens eum ex cruribus, eiecit illum statim de fenestris. Qui cùm cecidisset, ibat eiulans. Quidam autem ex canibus qui illi in via occurrebãt, rogabat eum: Quonam modo cœnasti amice? Qui ei respõdens dixit: Nimmio potu ebrius plus quàm sat erat, ne viam quidem ipsam, qua sum egressus, noui.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos admonet, ne ijs confidamus, qui ex alienis rebus benè se nobis facturos pollicentur.

¶ De Piscatore.

Quidã piscator, piscãdi artis imperitus, sumptis tibijs, ac retibus ad mare profectus est. Stanq; super quadam petra, principio quidem tibijs canebat, putans pisces ad cantus suauitatẽ fore exilituros. Verùm cùm id frustra valdè esset conatus, neq; quicquã cepisset, reiectis tibijs retia assumpsit: quæ cùm in mare proiecisset, cepit magnam piscium multitudinem. Quos cùm è retibus extraxisset, salientesq; vidisset, ait: O pessima animalia, cùm tibijs canebam, non saltabatis, modò autem postquam iam cessauì, id efficitis?

Fabulæ

FABVLÆ.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula pertinet ad illos, qui præter rationem, & intempestiuè aliquid efficiunt.

¶ De Bubulco.

Bubulcus quidã, cùm taurorum gregẽ pasce-
ret, vituulum amisit. Cùm igitur solitudinem
omnẽ peragrasset, quærere eum perrexit. Verùm
cùm nihil omninò reperire potuisset, Ioui vouit,
si eum, qui vitulum furatus esset, sibi ostenderet,
se illi hædum fore in sacrificium oblaturum. Cùm
igitur in quercetum profectus esset, leonem inue-
nit, vitulum illum quem quærebat, deuorantem.
Cùm igitur vehemẽter expauisset, sublatis ad cœ-
lum manibus ait: O domine Iupiter, hædum tibi
me sum pollicitus daturum, si fuerem inuenissem:
nunc autem taurum, me tibi sacrificaturum reci-
pio, si ex huius manibus euasero.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula pertinet, ad homines male furtunatos, qui quidem dum rebus carent, vt eas inueniant, deprecantur: cùm autem eas inuenerint, illas effugere conantur

¶ De Coruo.

Coruuus morbo affectus dixit matri suæ, Ma-
ter ne me luge: sed pro me deum deprecare.
Quæ respondens dixit illi, Quisnam deorũ quæso
tui filii miserebitur? Cuius enim carnes tu non es
furatus?

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, eos, quibus in vita multi fuerint inimici, nullos sibi in necessitate amicos inuenturos.

Æ S O P I

¶ De Aquila.

Aquila quærēs leporem, quem venari posset, sedebat super petra. Hanc autē cum aliquis sagitta percussisset, sagitta quidem intra corpus ingressa est: crena verò vnâ cū pennis ante eius oculos restitit. Quas cū aquila vidisset, ait: Et hæc quoq; mihi noua quædam est tristitia: quod proprijs pennis pereo.

Fabula explicatio.

Hæc fabula nos docet, quam sit graue quempiam à suis affici malis & incommodis.

¶ De Cicada, & Formicis.

Hyemis tempore, quo frumenta solent effere hiescere, formicæ triticū tuum refrigerabāt. Cicada verò esuriēs cibum ab illis precibus petebat, quæ illi dixerunt: Cur tu tibi cibum non tempore æstatis quæsiuisti? Non licebat mihi per otium, cicada respondit, suauiter enim canens tempus consumebam. At formicæ ridentes dixerunt: Si canebas æstate, solata modò hyeme.

Fabula explicatio.

Hæc fabula nos docet, non oportere nos esse in gerendis & administrandis rebus negligentes: ne postea mœreamus, veniamusq; in periculum.

¶ De Vermi, & Vulpe.

Vermis ille, qui sub cœno iacet, ascendens super terram omnibus animalibus dicebat. Medicus ego sum medicamentorum pertius, qualis est Pæon medicus deorum. Cui vulpes respondit:

Quo-

F A B V L Æ.

Quomodo tu igitur, qui alios curas, te ipsum claudum non curas?

Fabula explicatio.

Hæc fabula nos, docet inania esse verba illa, quæ non possint experimento comprobari.

¶ *De Gallina, quæ aurum pariebat.*

Quidam gallinam quãdam habebat, quæ aurea oua illi pariebat, qui putans intra ipsius gallinæ viscera aliquam auream massam cõtineri, eam occidit, alijsq; gallinis similem inuenit. Itaq; dum magnum aliquem thesaurum se inuenturum sperauit, & illo quoq; paruo priuatus est.

Fabula explicatio.

Hæc fabula docet, debere nos presentibus rebus contentos esse: habendiq; inexplebilem sitim esse nobis fugiendam.

¶ *De Leone, & Vulpe.*

LEO cùm iam senio confectus esset, iamq; sibi cibum quærere non posset, decreuit per insidias id efficere. Itaq; profectus in speluncam, ibi iacebat, ac ægrotum simulabat. Animalia igitur, quæ visendi gratia ad illum accedebant, comprehendens illa deuorabat. Cùm igitur multa perrijsent animalia, vulpes astutiam illam inteligens, ad leonem accessit, stansq; extra speluncam, rogabat eum, quomodo se haberet. Leo autem respondit: Male, causamq; rogauit, cur ad ipsum non ingrederetur, cui vulpes respondit: Quoniam multorum quidem introeuntium vestigia cerno, paucorum autem exeuntium,

Æ S O P I

Fabulae explicatio.

Hæc fabula nos docet, prudentes homines, cum pericula ex manifestis signis perciperint, illa effugere debere.

¶ *De Lupo, & Vetula.*

LVpus esuriens circum eundo sibi victum quaeritabat. Cum autem in locum quemnam aduentasset, puerum plorantem audiuit, anumque illi dicentem: Desine plorare, alioqui hac ipsa hora proijciam te lupo deuorandum. Lupus itaque putans anum serio loqui, perseuerabat multas horas expectans. Cum autem iam adesperaceret, audiuit iterum anum puero blandientem, & dicentem ei: Si lupo huc venerit, fili occidemus illum. Quod cum audiisset lupo, abiit dicens: In hoc tugurio aliud quidem verbis pollicetur, aliud verò re ipsa præstat.

Fabulae explicatio.

Hæc fabula pertinet ad eos, quorum facta verbis nequaquam correspondet.

¶ *De Hædo, & Lupo.*

HÆdus super tecto quodam existens, cum lupum prætereuntem vidisset, faciebat illi conuitium, dictisque mordebat. Cui lupo respondit: Heus tu, non tu quidem mihi, sed locus facit hoc conuitium.

Fabulae explicatio.

Hæc fabula nos docet, sepe accidere, ut & locus & tempus addant infirmioribus animum contra potentiores.

¶ *De Mulo.*

MVlus cum nimio ordeo pinguis esset effectus, nimium lasciuiebat, vociferansque dicebat:

F A B V L Æ.

bat: Pater meus est equus in cursu velocissimus, egoq; illi omninò similis sum, Verùm cùm ei aliquando necesse esset currere, vt à cursu cessauit, statim patris asini recordatus est.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos admonet, ne quis, etsi tempore ad gloriam elatus sit, suæ tamẽ fortunæ conditionisq; obliuiscatur, præsertim cùm infirmum esse cernent præsentis vitæ statim.

¶ De Serpente, & Agricola.

Serpens quædam, quæ in agricolæ vestibulo smorabatur, paruulum eius puerulum occidit, cuius interitus magnum luctum attulit parētibus. Pater itaq; præ nimio mœrere securim arripuit, qua egressam occideret serpentem. Cùm autem serpens parūper progressa esset, agricola dum nimis eam ferire festinat, sua icū frustratus est, ac solūm cauernæ percussit ingressum. Cùm igitur serpens discessisset, agricola putans, serpētem eius mali non amplius memorem futuram, panem, & salem sumpsit, atq; in eius cauerna reposuit. Serpens autē sibilo tenui ait: Non Potest iam amplius inter nos fides, amicitiaq; intercedere, quādiu & ego petram hanc videro, & tu filij tumultum.

Fabulæ explicatio

Hæc fabula docet, neminẽ vel odij, vel vindictæ obliuisci posse, quādiu memoriã eius viderit, quod sibi attulerit mœrorem.

¶ De Tubicine.

Tubicen cùm exercitum cōgregasset, atq; ab hostibus superatus esset, vociferabatur: Ne

Æ S O P I

me occidete, ò viri temerè atq; frustra. Nullum enim ex vobis occidi, neq; aliud quicquam præter hoc æs possideo, qui ei dixerūt: Atqui hãc ob causam multò potiùs peribis: quòd cùm tu pugnare non possis, alios tamen omnes ad pugna accendis.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, multò grauis peccare illos, qui malos, ac molestos principes incitant ad malefaciendum, quàm principes iustos.

¶ *De Arundine, & Oliua.*

ARundo & oliua de tolerètia, viribus & quiete contendebant. Cùm igitur oliua arū dini faceret conuitium, quod imbecillis esset, ac cuiq; vento facile cederet, arundo quidem tacebat, neq; illi verbum vnum respondebat. Cùm autem parumper expectasset, vehementissimūq; ventus commotus esset, arundo quidem cōcussa, ventisq; succumbens facile conseruata est, oliua verò cùm ventis resisteret, eorum violentia effracta est.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula docet, eos, qui tēpori cedāt, neq; potētioribus se resistent prudētiores esse illis, qui cū potētioribus contēdant.

¶ *De Lupo, & Grue.*

CUm lupi gutturi os infixū esset, grui se mercedem præbuiturum promisit, si suum caput in eius guttur immisisset, ac inde os illud extraxisset. Quæ cùm id fecisset, vtq; collo oblongo esset, mercedem à lupo postulabat, qui ridens, dentesq; exacuens, ait: Satis magnam tibi mercedem, hanc
puta,

FABVLÆ.

puta, quòd caput ex ore, dentibusq; lupi incolumem eduxeris, ac nullo malo affectum.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula pertinet ad homines, qui à periculis seruati, seruatoribus suis talem gratiam referunt.

¶ De Gallis.

CVM duo quidem galli de fœminis puguarēt, alter eorum alterum fugauit. Atq; ille quidem qui fugatus erat, abscurum in locum se recepit, ibiq; dilatauit. Qui autem vicerat, in excelsum locum aduolās, stansq; super excelso quodā pariete, magna voce cecinit. Statim autē aquila aduolans, eum arripuit. Qui verò in tenebris lateba, ex eo tēpore audater gallinis fœminis potius est.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, Deum optimum maximum superbis quidem resistere, humilibus autem gratiam suam largiri.

¶ De Ranis.

DVÆ ranæ, cùm paulus in qua morabātur excicata esset, circuibant, quærentes vbinam vitam possent agere. Cùm autem in puteum quendam valde profundū peruenissent, deorsumq; inclinatæ aquā conspexissent, altera ex illis cēsebat, vt statim in profundum exilirent: altera verò respondit: Qui si & hic quoq; exaruerit, quonam modo ascendere poterimus?

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos admonet, nihil nobis inconsultò ad sumatura deliberatione esse efficiendum.

¶ De

Æ S O P I

¶ De Cullice, & Leone.

CVlex ad leonem accedens dixit illi: Neq; tibi meo, neq; tibi de fortitudine concedo. Sin autem minus, quænam tuæ sunt vires? Quòd unguibus laceras, dentibusq; mordes? Et id quoq; mulier cum viro pugnans efficit. Ast ego te longe quidẽ sum potentior, quod si experiri vis, ad pugnam veniamus. Cùm igitur culex tuba signum dedisset, inhæsit illi, mordēs eum in naribus ea parte qua nulli leoni pili sunt. Leo autem se proprijs unguibus eousq; dilaceravit, donec indignatus est. Culex igitur cùm leonem devicisset, tubaq; sonās hymnum victoriæ cecinisset, aduolavit. Cùm verò post aranæ laqueis irretitus devoraretur, suã fortunam miserabatur, quòd qui cum præstantissimis pugnare solitus esset, ab aranea animalium omnium abiectissimo necaretur.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula pertinet ad illos, qui præstantissimos quidem prosternunt: deinde verò à vilissimis abiectissimisq; hominibus cæduntur.

¶ De Cassita, & Pullis eius.

CAssita in segete quadam ova sua pepererat, filiosq; eduxerat. Cùm igitur, die quadam ad quæredum victum proficisceretur, filijs suis præcepit, vt quieti essent, ac quicquid audirēt, redūti sibi renuntiarent: Agricola igitur, ad quem seges illa pertinebat, eo cum filio suo aduenit, ac cùm maturam iam illam flauescentemq; vidisset, ait fi-
lio:

F A B V L Æ

lio: Seges quidem hæc, ò fili, iam matura est, fal-
 cemq; exposcit. Abeamus, amicosq; rogemus, vt
 ad illam metendã, sint nobis adiumento: atq; cum
 hæc dixissent, abierunt. Cassitæ igitur è pastu re-
 deunti trepidi filij, quid audiissent, renuntiarunt:
 summisq; precibus vt se inde educeret, ab illa cõ-
 tenderunt. At illa, Securi, inquit, este filij, timorẽq;
 deponite, neq; enim cras metetur seges. Die igitur
 sequenti eadem illis, quæ pridie imperauerat, præ-
 cepit, ad pastũq; vt cõsueuerat, profecta est. Agri-
 cola igitur cum filio summo mane venit, sperans
 amicos, vt promiserant, venturos. Cùm autem ad
 multum diem expectassent, neq; amici venissent,
 ait filio: Amici hi, ò fili opinionem nostram fefel-
 lerunt. Eamus ad cognatos, opemq; ab illis, quam
 ab amicis petiuimus, petamus, vt segetem hæc cras
 metere possimus, quod cùm dixisset, abierunt; cas-
 sitæq; pulli redeunti illi ex pastu trepidi, quod au-
 dierant, narrarunt, quæ illos & eo quoq; die secu-
 ros esse iussit, neq; enim in crastinũ segetem mes-
 sum iri; siquidem cognati venturi essent ad metẽ-
 dum, verũ si quid ait, cras dici audiueritis, id mi-
 hi referte. Atq; ita ad suum victum quærendum
 profecta est. Agricola igitur cùm summo mane
 cum filio venisset, mesurosq; cognatos frustra ad-
 diem multam expectasset, ait filio: Nihil est iam, ò
 fili, quod aut in amicis, aut in cognatis, spei quic-
 quam reponamus. Vides enim, quàm valdẽ nos
 vtrorumq; spes frustrata sit: sed in crastinum nos

am-

Æ S O P I

ambo, pellibus, falcibusq; nostris assumptis, segete, quæ id tantopere afflagitat, metamus, atq; hoc ita in crastinum constituto, dicefferunt. Redeunti igitur è pastu calsita, pulli eius, quæ audierant enuntiant. Tunc illa: Enimverò non est quod iam hic ampliuùs inmoremur, ait: Neq; enim dubium est, quin seges cras metenda sit, siquidem illi, ad quos res pertinet, messum venire cõstituerint. Atq; ita suos pullos in tutiorem locum asportauit.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, nullam rem à quoquam fidelius, diligentiusue, quam à proprio domino curari.

¶ De Ventre, & reliquis Membris.

VEntri reliqua membra magnopere inuidebant, quòd cum omnia illa laborarent, aliquodq; facerent officium, is solus vt ignauus nihil omninò efficeret, sed aliorum membrorum labore otiosus frueretur. Itaq; facta coniuratione, nihil ei omninò tribuere, sed potius fame illum enecare decreuerunt. Miser, itaq; venter, cum nihil omninò exterius aciperet, disperibat indies, nihilq; viriũ corpori poterat præbere. donec generali tabe corporis ob orta, totum corpus, vnã cum suis omnibus membris disperijt, atq; dissipatum est.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, eam ciuitatem, in qua populus, obediens dicto magistratibus non fuerint, stare non posse.

¶ De Rhamno, & reliquis arboribus.

ARbores quondam, cum reginam sibi creare decre-

F A B V L Æ.

decreuissent, ad oliuā accesserunt, dixeruntq; illi: Esto regina nostra, quæ respondit. Numquid olei mei pinguedinē desertura sum, qua vel dij ipsi vtūtur, nedum homines, vt regina vestra sim: ac vestri curā sustineā? Arbores igitur ab oliua repulsæ, ad ficū aduenerunt, eiq; imperiū detulerūt. Quæ illis respondit, se deserere nolle suos fructus suauissimos, melq; dulcissimū eorū, vt fieret arborū regina. Cur igitur & de hac quoq; spe arbores cecidissent, vitē sibi in reginā creauerūt: cui cum imperiū detulissent, dixit illis. Quid censetisne, vt vinū meū deserā, quod homines letificat, vt regnū inter arbores obtineā? Id ne mihi auctores estis? Omni igitur spe arbores destitutæ, Rhamno imperium detulerūt, qui cupide quidem imperium arripuit, suisq; oculeis pessimè omnes arbores tractauit.

Fabulæ explicatio.

Hæc fabula nos docet, manifestè eos, qui ambitiosè, aut per vim imperium obtinuerint, tyrannicè illud fore administraturos: omniaq; vel ad utilitatem, questumq; suum, vel ad suam voluptatem fore relaturos, publicamq; utilitatem, nequaquam curaturos.

¶ De Pino, & Cucurbita.

Vere ineunte, cum quidam, qui ex vrbe suam in oppidum redibant, requiescēdi gratia sub quadā pinu consedissent, cucurbitæ semina quedā ex ijs, quæ ad ferendū in hortis deferebant, proiecientes ibi reliquerunt. Cum igitur multæ essent pluiæ consecutæ, cucurbitæ semina, & temporis beni-

ÆS O P I F A B V L Æ.

benignitate, & terræ fertilitate subleuata, ad eò ex creuerūt, vt citissimè vsq; ad ipsa pinus cacumina peruenerint. Cucurbita igitur, quæ recens è semi nibus prodierat, pinui conuitium faciebat: eiq; ignauiam, & segnitiam exprobrabat, suamq; in- crescendo diligentiam laudibus in cælum extolle- bat, quòd ad eam altitudinem, ad quàm pinus vix multorum annorum curriculis peruenerat, ipsa nõ multorum certè dierum spatio peruenisset. Pinus autem eius conuitijs, nihil omninò respondebat, sed rei euentum prudenter expectabat, donec ve- re transacto, æstateq; adueniente, cum Sirij ortu aquæ pluuiæ cessassent, ardentissimiq; calores su- premam terram adussissent, cucurbita quidem, cui nulli curæ fuerat altas agere radices: sed omnè ope ram dederat, vt ad pinus cacumen perueniret, hu- more deficiente exiccata est: pinus verò, quæ lon- go tempore pfundissimas egerat radices, hausto per illas è profunda terra humore vim caloris de- uitauit, atq; ita conseruata est.

Fabula explicatio.

*Hæc fabula nos admonet, ea imperia, quæ bello & armis
parta sint, nisi legum æquitate, prudentiumq; hominum sa-
nis consilijs gubernentur, non posse diu perseuerare,*

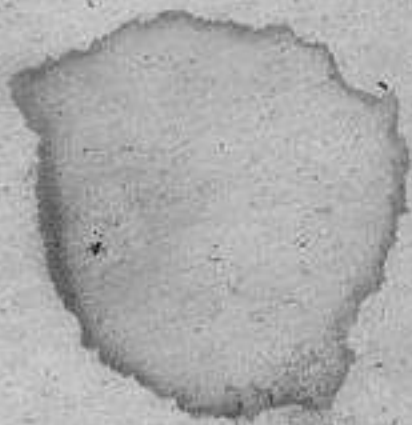
O S C Æ.

Apud Ioannē Perez à Valdivielso

anno 1611.

47

[Faint, illegible markings]

(c) Gobierno de Aragón

